

LAURITSALAN KOULUKESKUS

Rakennushistorian selvitys 2018

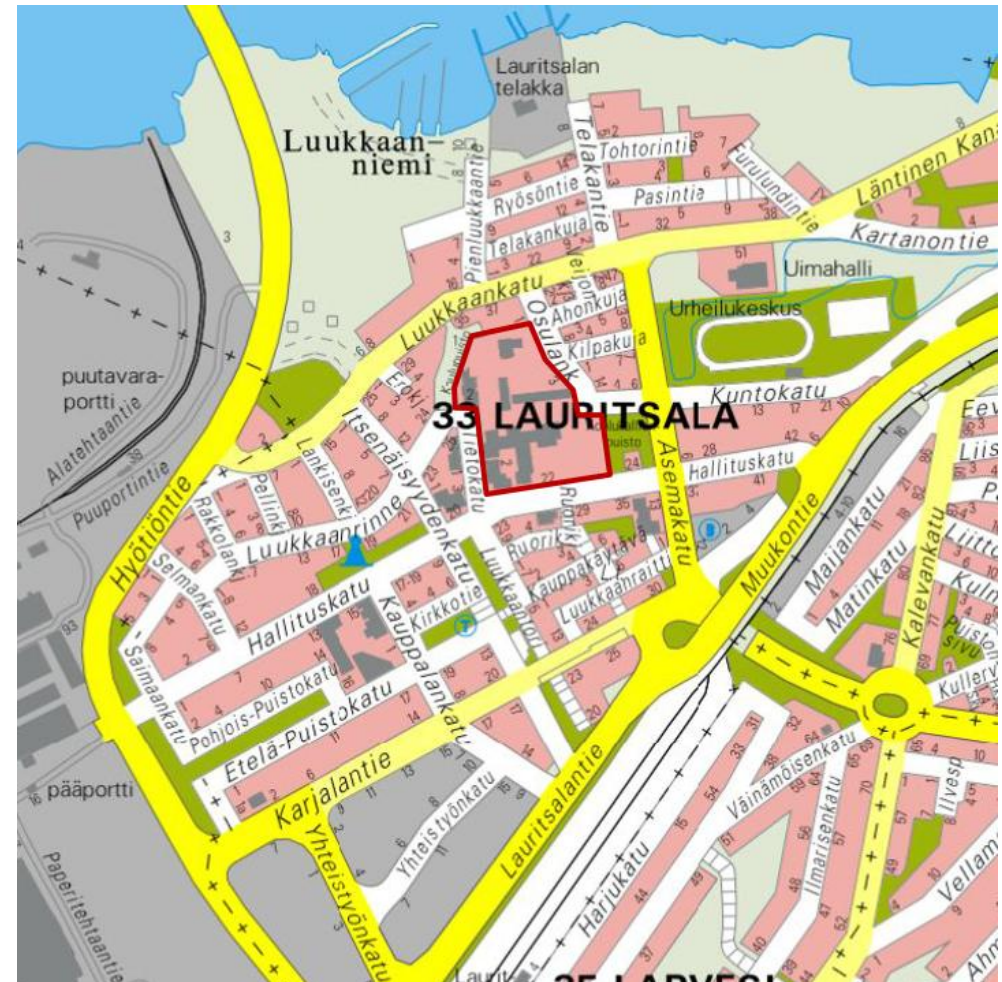
Eija Teivas, Ivelina Mechkarova

SITOWISE

Sisältö

2

Sisältö	2
Johdanto	3
Alueen ja tontin historia	4
Historia ja muutosvaiheet	4
Kaavoitus	12
Nykytila, koulukeskus osana ympäristöä	15
Arkkitehdit	20
Rakennukset	20
Yläkoulu ja entinen jatkokoulu	24
Muuntamokoppi	42
Polkupyöräkatos	43
Aluekeittiö	44
Päiväkoti	45
Yhteenveto	46
Historialliset arvot	46
Rakennushistorialliset arvot	46
Maisemalliset arvot	47
Säilyneisyys, muutosherkkyys ja toimenpidesuositukset	47
Lähdeluettelo	48
Liitteet	
Alkuperäiset rakennuspiirustukset eri liitteellä	

Opastekartta, jossa tarkastelualueen sijainti on merkitty punaisella

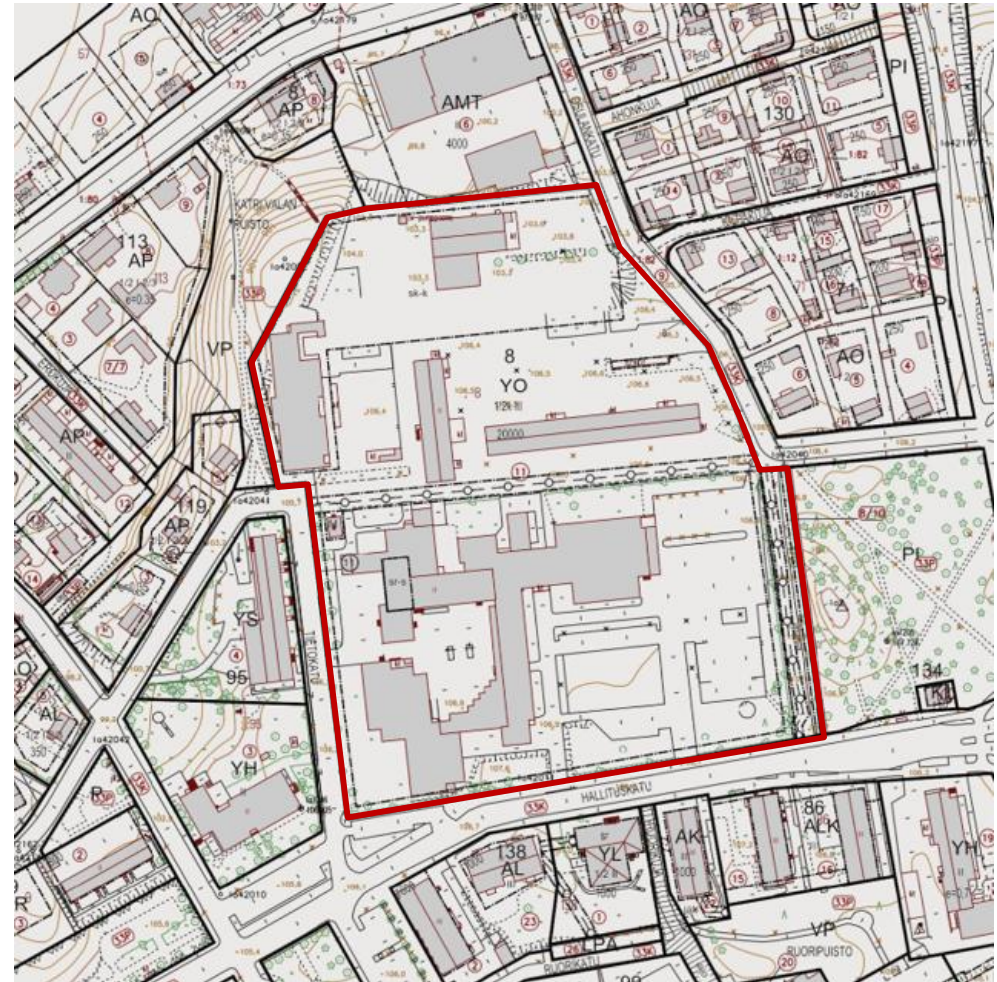
Tämän rakennushistoriaselvityksen kohteena on Lappeenrannan Lauritsalan koulukeskus. Keskus sijoittuu kokonaisuudessaan entisen Lauritsalan kauppalan keskusta Hallituskadun varrelle kortteliin 8, tontille 11. Selvitys tehdään osana perusselvityksiä asemakaavan muutosta varten asemakaavoituksen edellyttämällä tarkkuudella. Selvitys ei sisällä rakennusten kuntoarviota eikä muita teknisiä selvityksiä.

Asemakaavamuutoksen taustalla on asemakaavalla suojellun Lauritsalan alakoulun purkaminen vuonna 2016 sisäilmaongelmien takia. Alueen muut rakennukset ovat lukion ja yläkoulun useassa eri vaiheessa rakennetut tilat, aluekeittiö, päiväkoti varastoineen sekä sähkökeskus ja alakoulun tiilirunkoinen polkupyöräkatos. Koulun entiselle pihamaalle on pystytetty kaksi tilapäisrakennusta puretun alakoulun väistötiloiksi. Kortteliin vuonna 1989 liitetty itäpuolinen puistoalue ei kuulu selvitettävän alueen rajaukseen. Vuonna 2013 valmistunut päiväkoti on käsitelty vain aluekokonaisuuden osana, ja tilapäisrakennukset on jätetty kokonaan tarkastelun ulkopuolelle. Tiedot on esitetty rakennuksittain ikäjärjestyksessä samaa jäsennointia käyttäen.

Kaupunkisuunnittelu tilasi työn keväällä 2018 Sitowise Oy:ltä. Yhteyshenkilönä on toiminut asemakaava-arkkitehti Matti Veijovuori.

Työvaiheet

Selvitys on tehty kevään ja kesän 2018 aikana. Työhön kuului kirjallisuus- ja arkistotutkimuksen lisäksi nykytilan kartoitus ja dokumentointi kohteessa sekä analyysin, johtopäätösten ja toimenpidesuositusten laadinta. Arkistolähteinä olivat Lappeenrannan kaupunginarkisto, Museoviraston arkisto, Kansallisarkisto ja rakennusvalvonnan arkisto sekä Helsingin Sanomien arkisto. Työssä on hyödynnetty lähiympäristöstä ja puretusta koulusta laadittuja selvityksiä sekä maisemaselvityksiä. Kenttätyöt tehtiin touko- kesäkuussa. Rakennus inventoitiin valokuvaamalla paikan päällä. Alustavat päätelmät annettiin sovitusti 18.6.2018. Työstä ovat vastanneet arkkitehdit Eija Teivas ja Ivelina Mechkarova.

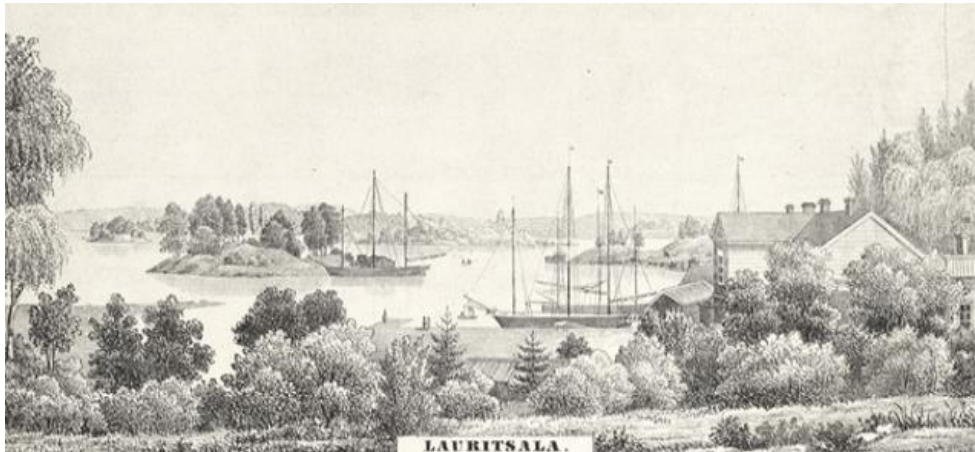

Kantakartta, jossa tarkastelualueen sijainti on merkitty punaisella

Lähde: Lappeenrannan kaupunki, karttapalvelu, <https://kartta.lappeenranta.fi/ims/> (5.6.2018) Kaikissa muutoskaavioiden pohjakartoissa on sama lähde.

Alueen ja tontin historia

Historia ja muutosvaiheet

Ote Senaatin kartastosta vuodelta 1893. Koulukeskuksen sijainti on merkitty punaisella
Lähde: Kansallisarkisto, Digitaaliarkisto, Senaatin kartasto, sivu XV 46

Vasemmalla ylhäällä: 1852, Piirros Lauritsalasta, Liewendal Frans Oskar, painaja.
Lähde: Museoviraston kuvakokoelmat, <https://finna.fi>
Yllä: 1840-luku, Lauritsala. Knutson Johan, alkuperäisen kuvan tekijä 1845–1852
Adler und Dietze, painaja; Lähde: Museoviraston kuvakokoelmat, <https://finna.fi>

Lappeen pitäjän aika vuoteen 1932

Lauritsalan koulukeskuksen alue oli aikanaan entisen Lappeen pitäjän Luukkaan kylän maita. Luukkaan kylään kuului vuonna 1558 kymmenysluettelon mukaan 17 taloa, mutta verollepanoluettelossa 1767 kylässä oli vain yksi talo, Luukas. Kylän paikka oli Lappeenrannasta Imatralle vievän tien pohjoispuolella, aivan nykyisen Luukkaansalmen sillalle vievän tien vieressä, jossa on edelleen tilakeskus. (1. Tien eteläpuolella ei ollut asutusta eikä viljelyksiä. Tie noudatteli Saimaan etelärantaa reunustavan Salpausselän pohjoisrinnettä. Saman suuntainen rautatie rakennettiin jonkin matkaa sen eteläpuolelle. Vähän matkan päässä idässä oli Lauritsalan kartano, josta tuli Saimaan kanavan valmistuttua tärkeä vesireittien solmukohta.

1) Bilund 2014, s. 8 ja 41

Ensimmäinen kansakoulu rakennettiin Lappeen pitäjän Luukkaan kylään 1913. Taustalla oli vuonna 1898 annettu asetus maalaiskuntien jakamisesta koulupiireihin. (2 Luukkaan kylä kuului ensin vuonna 1911 rakennetun Lauritsalan koulun koulupiiriin, joka oli liian suuri koulun kokoon nähden. Uusi Luukkaan koulupiiri muodostettiin 1913 Luukkaan ja Hartikkalan kylistä. Kirkkoherran virkatalon omistamalle maalle rakennettu koulu oli aluksi kaksi-opettajainen. Ensimmäiseen kouluun kuului myös sauna, maakellari sekä ulkokuone, jossa oli käymälöiden lisäksi karjasuoja kummallekin opettajalle. Koulun ympärille suunniteltiin hyötypuutarha ja viljelypalstat opettajille ja oppilaille. Suunnitelmissa pihamaa oli aidattu kuusiaidalla. (3. Puusta rakennettu kansakoulu oli ainoa julkinen rakennus Luukkaan kylässä parinkymmenen vuoden ajan.

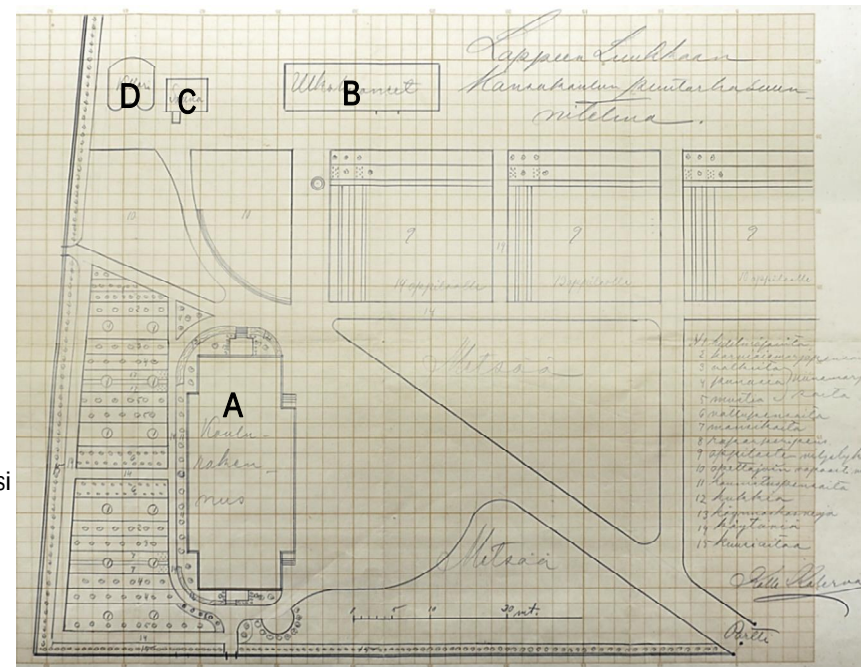
2) Ignatius et.al, s. 244, 247.

3) Murto, s. 284, 296. LKA, piirustusarkisto.

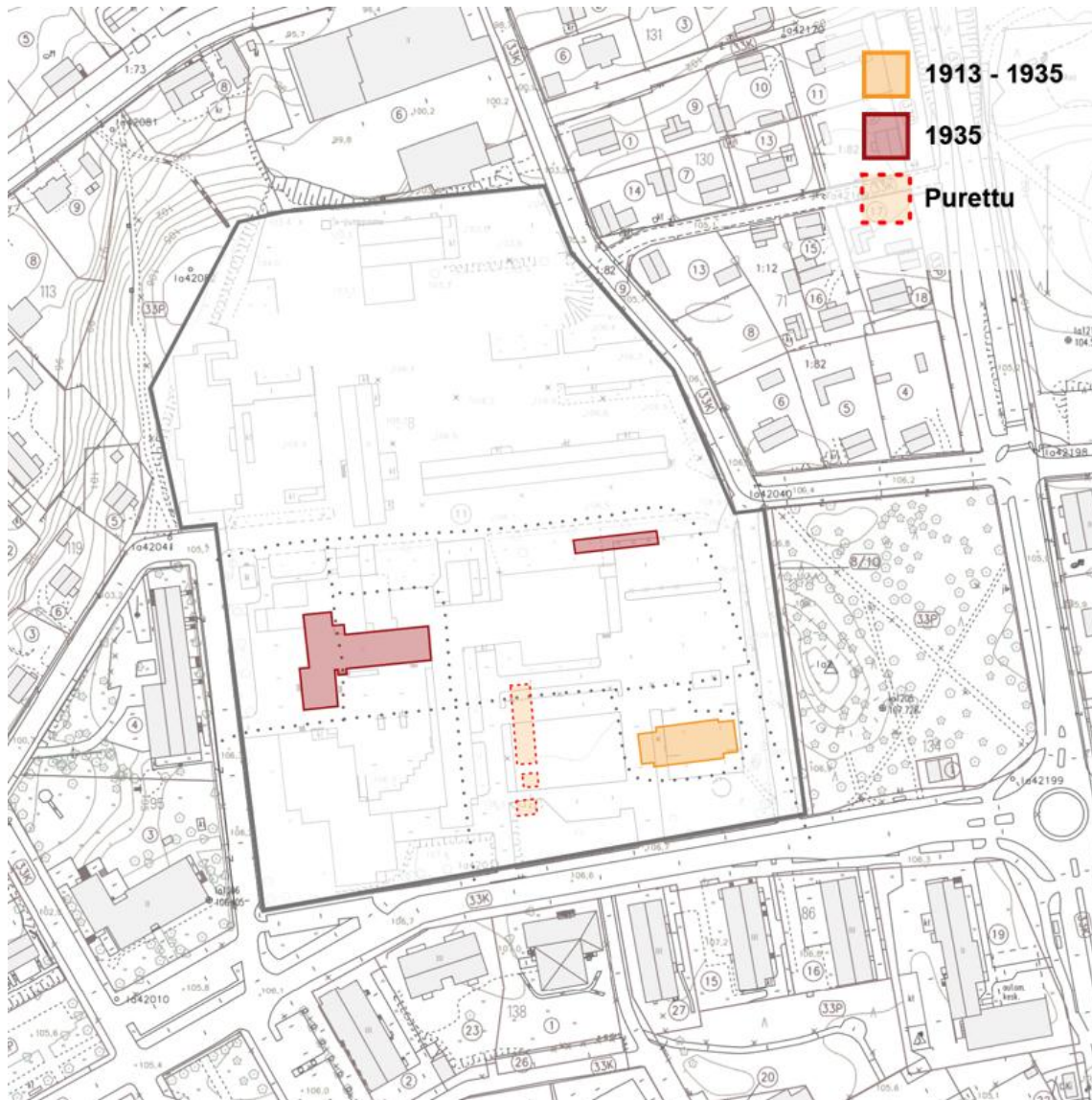
Ylhäällä: 1928, Ote Suomen taloudellisesta kartasta
Timo Meriluodon karttakokoelma, <http://timomeriluoto.kapsi.fi/>
Alhaalla: 1913, Luukkaan kansakoulu. Tuntematon kuvaaja.
Lähde: Finna.fi, Lappeenrannan museot
Alhaalla oikealla: Kansakoulun puutarhasuunnitelma. Lähde: LKA

- A. Kansakoulu
- B. Ulkokuoneet
- C. Sauna
- D. Kellari
- 1. Hedelmäpuita
- 2. Karviaismarjapensaita
- 3. Valkeita viinamarjapensaita
- 4. Punaisia viinamarjapensaita
- 5. Mustia viinamarjapensaita
- 6. Vattupensaita
- 7. Mansikoita
- 8. Raparperipensaita
- 9. Oppilaiden viljelyksiä
- 10. Opettajain vapaasti viljeltäväksi
- 11. Kaunistuspensaita
- 12. Kukkia
- 13. Kasveja
- 14. Käytäviä
- 15. Kuusiaitaa

1932-1950

Lauritsalan kauppalan alkuaikat 1932-1950

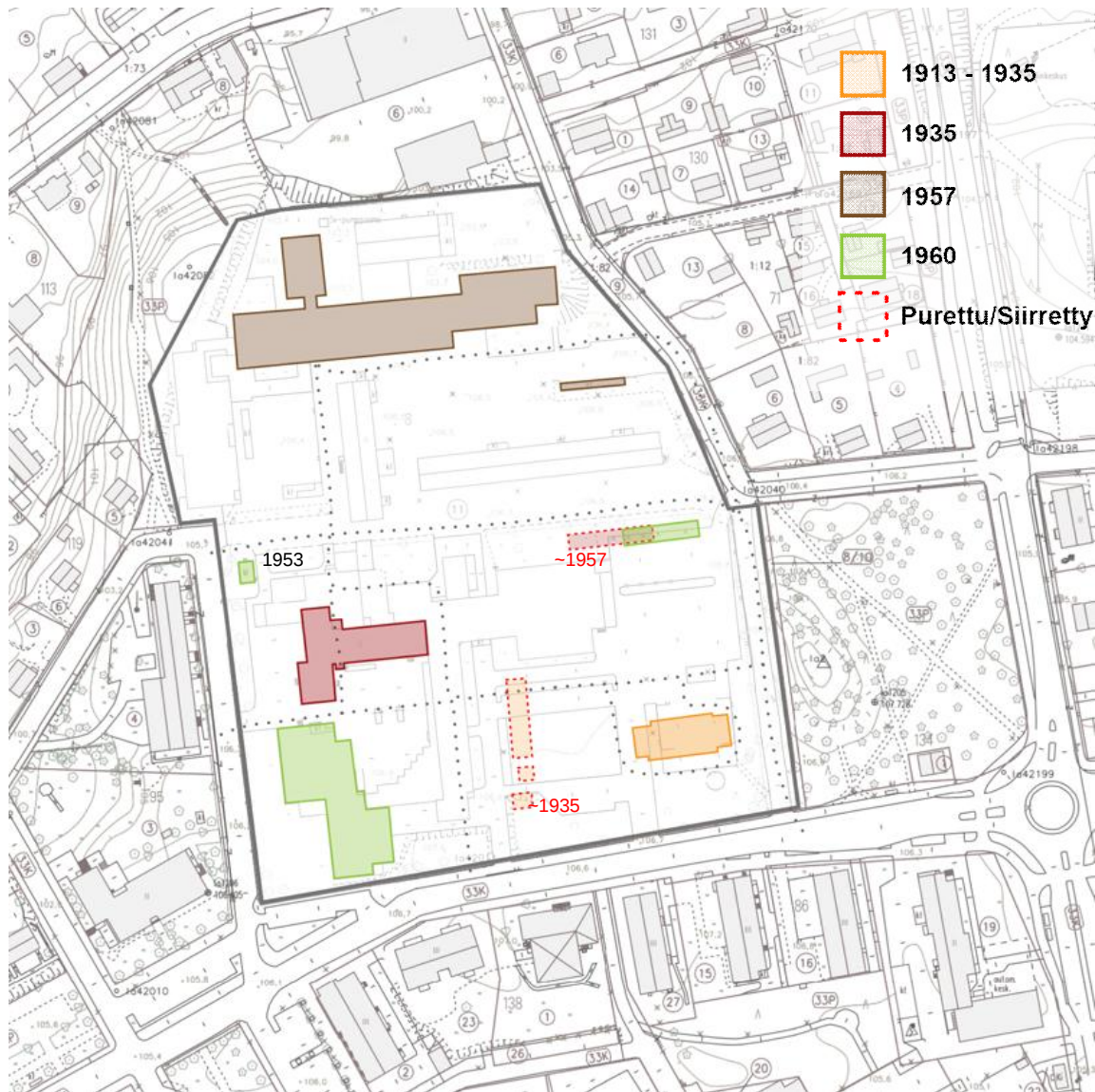
Lauritsala erosi Lappeen pitäjästä vuonna 1932 itsenäiseksi kauppalaksi. Kauppalan ensimmäinen suuri rakennushanke oli jatkokoulun rakentaminen kansakoulun tontille. Uuteen jatkokouluun saatiin lisätiloja myös kansakoulun käyttöön. Ulkokuonerakennus, sauna ja maakellari purettiin, ja uusi kellari ja ulkokuone ilman karjasuojia tehtiin silloisen tontin pohjoisreunalle. Kauppalantalo valmistui viereiselle tontille samana vuonna 1935. Urheilukenttä valmistui koulujen itäpuolelle 1930-luvun lopulla.

1951, Ote Lappeenrannan peruskartasta

Lähde: Timo Meriluodon karttakokoelma, <http://timomeriluoto.kapsi.fi/>

1951 - 1960

Itsenäisen kauppalan aikaa 1951-1960

Seuraava suuri rakentamiskampania oli 1950-luvulla. Kansakoulu oli käynyt yhä ahtaammaksi, ja vuonna 1955 aloitettiin uuden keskuskansakoulun suunnittelu. Rakennus valmistui 1957 vanhan koulutontin ja Urheilukadun pohjoispuolelle, ns. Koulupuistoon. (4. Ragnar Ypyän ja Martta Martikainen-Ypyän suunnittelema keskuskansakoulu, myöhemmin alakoulu, oli aikansa huippuarkkitehtuuria. Piha sen ympärillä oli osittain istutettu, valoisa ja avoin funktionalististen ihanteiden mukaisesti. Viereinen, luonnontilainen Katri Valan puisto luoteeseen viettävässä rinteessä oli suorassa yhteydessä koulupihaan.

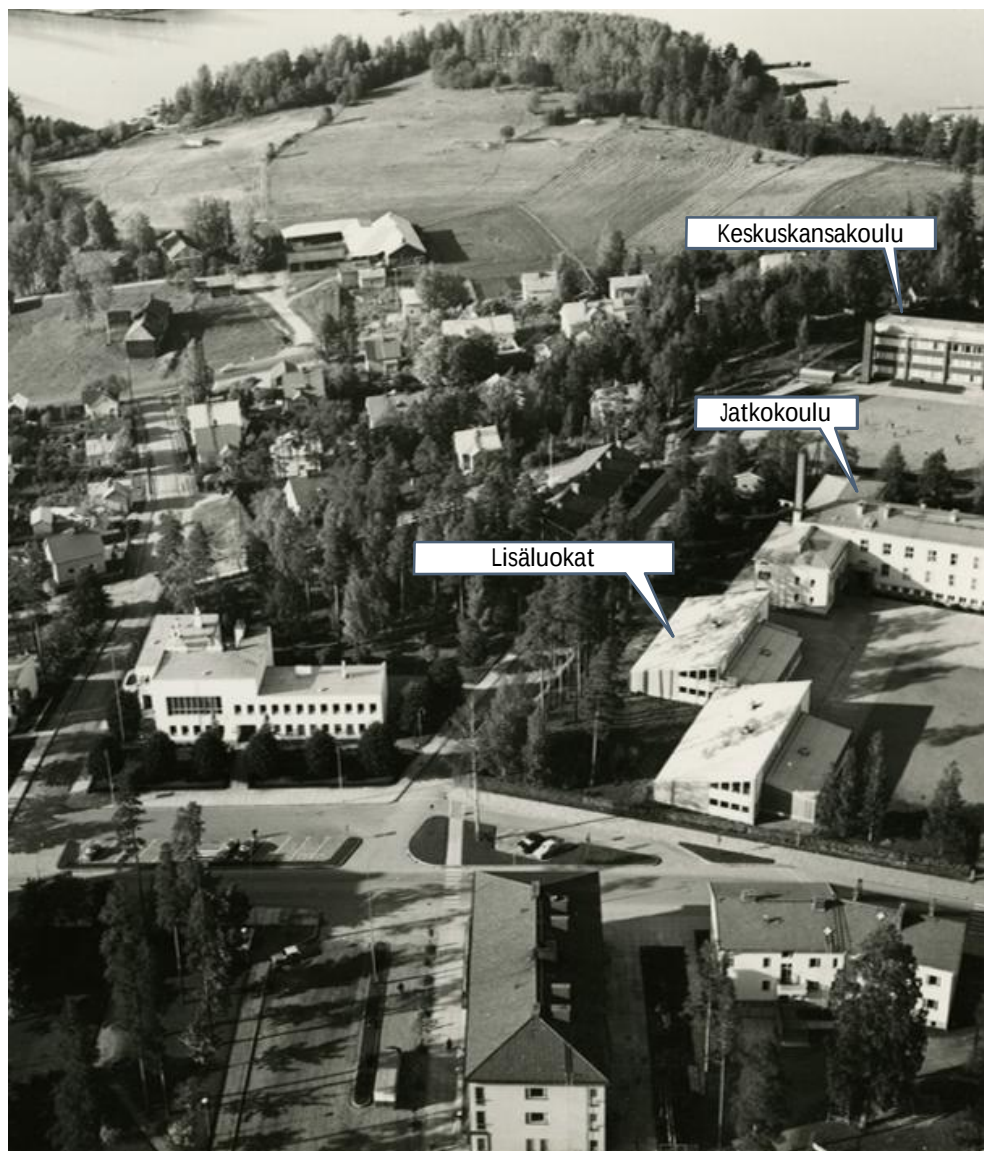
Samana vuonna järjesteltiin myös vanhojen rakennusten käyttö. Lauritsalan yhteiskoulun kannatusyhdistys oli perustanut yhteiskoulun, joka toimi vuosina 1953-57 Kaukaan kansakoululla. Vuonna 1957 yhdistys osti ja korjautti käyttöönsä jatkokoulun ja vanhan kansakoulun, josta toiminta oli juuri siirtynyt uuteen kouluun. 5).

Koulukeskuksen eteläpuolelle valmistui uusi, Suomen ensimmäinen kauppalankirjasto v. 1951, ja länsipuolelle terveystalo v. 1953, molemmat Arkkitehtien Martikainen-Ypyän suunnittelemina. (6. Laadukkaasti suunniteltu hallinnollinen keskus oli nyt tiiviisti Hallituskadun varrella. Liikekeskus rakentui siitä lounaaseen. Vanha maantie ja sen varren asutus jäivät vähitellen omaan rauhaansa rinteiden alaosaan

4) Riska 1996, s. 254-5.

5) Riska 1996, s. 267-9.

6) Riska 1996, s. 276-7, 288.

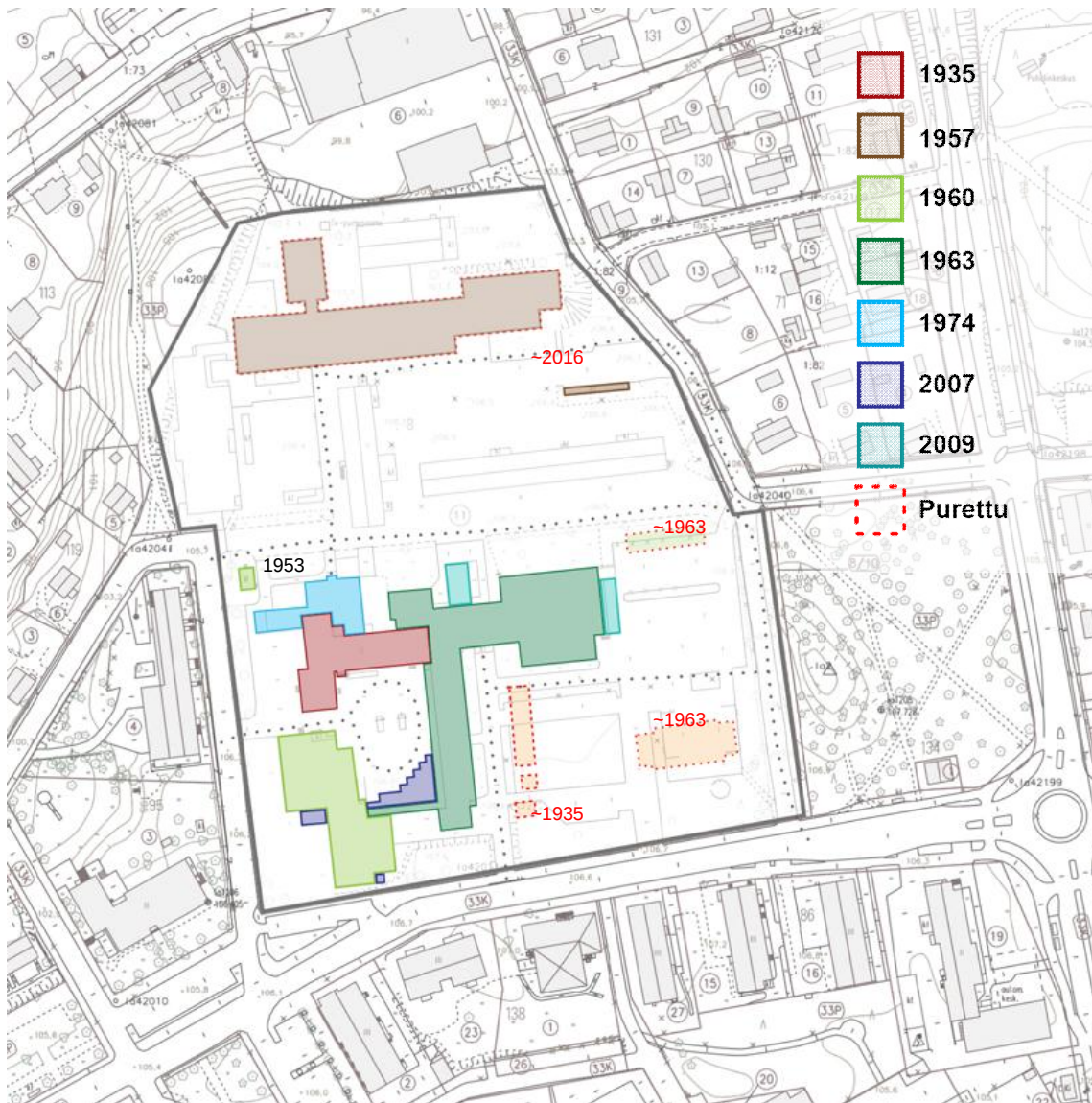
1964, Ilmakuva Lauritsalan kauppala keskustasta;
Virtanen Pekka V., kuvaaja. Lähde: Lappeenrannan museot, <https://finna.fi>

1960-1963, Lauritsalan koulukeskus; Virtanen Pekka V., kuvaaja
Lähde: Lappeenrannan museot, <https://finna.fi>. Näkymä lounaasta.

Yhteiskoulun lisäluokat rakennettiin vuonna 1960 entisen jatkokoulun eteläpuolelle. Urheilukatu jatkuu entistä linjaansa alueen poikki puurivin reunustamana. Entisen jatkokoulun pihalla vanha kansakoulun puutalo ja ulkokuonerakennus sekä maakellari ovat vielä näkyvissä. Lisäluokkien julkisivuissa on samoja aiheita kuin alakoulussa: punatiilipäädyt, valkoisia ikkunanauhuja ja paneelipintoja ja niissä tiilipilastereita. Tähän asti rakennukset ovat selkeästi kukin oman rakennusaikansa tuotteita ja sijoitettu toisistaan erilleen.

1963 - 2009

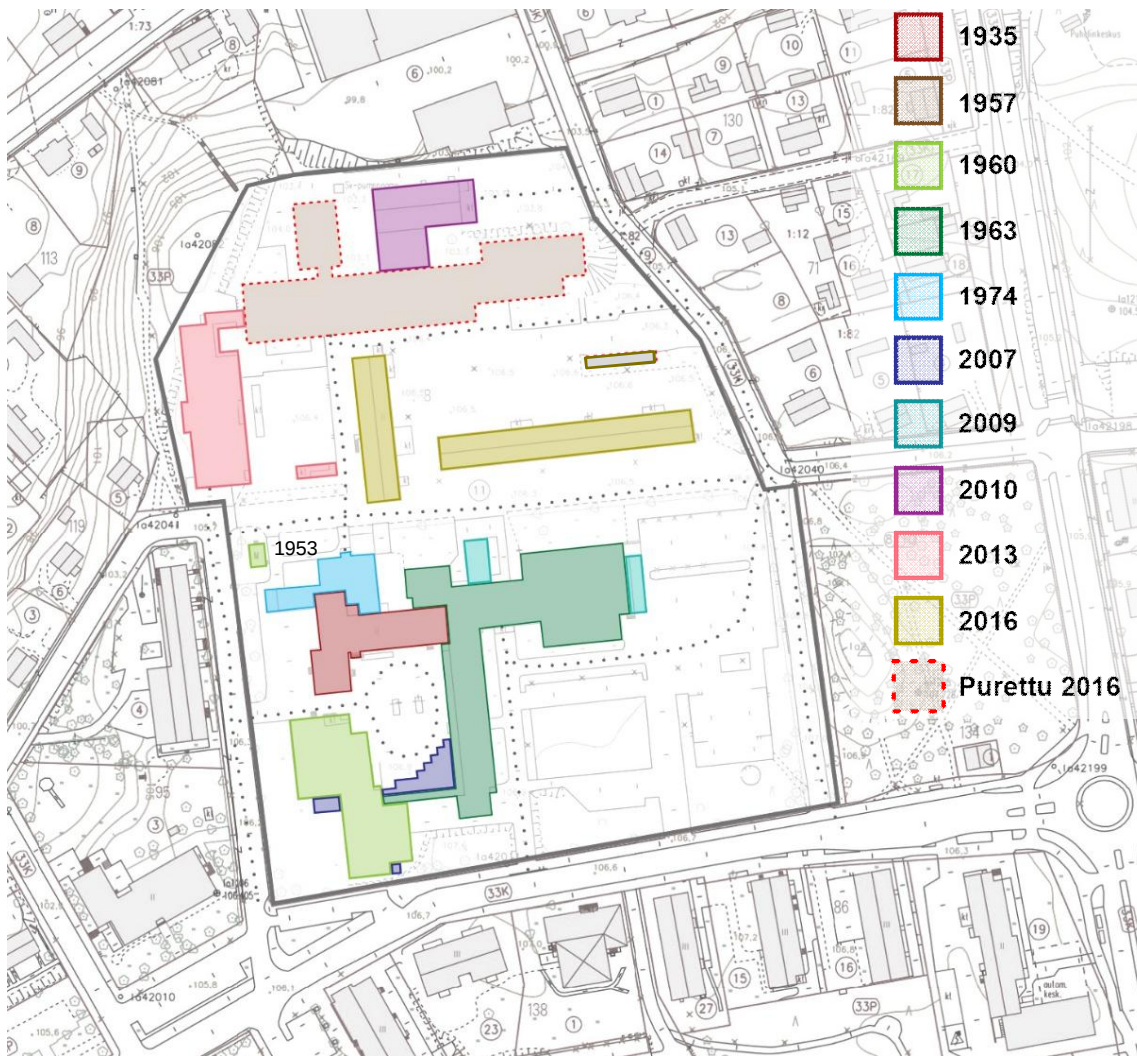
Lauritsalan kauppalan loppuvuodet ja liitos Lappeenrantaan, 1963-2009

Vuodet juuri ennen alueliitosta Lappeenrantaan ja siitä eteenpäin ovat olleet laajennusten aikaa. Uudet vuoden 1963 laajennukset sovitettiin vanhan osan luokkasiiven jatkoksi. Pulpettikatot, punatiilipäädty ja valkoiset ikkunanauhat olivat myös tämän laajennuksen julkisivuaiheita. Vanha puinen kansakoulu, joka oli nyt yhteiskoulun käytössä, purettiin laajennusten yhteydessä 1963. Lappeen pitäjän aikaiset kerrostumat hävisivät koulukeskuksesta.

Seuraava lisäosa 1974 pohjoispuolelle muokkasi vanhan osan ulkonäköä eniten: jatkokoulun alkuperäinen, selkeä hahmo ei enää erottunut eri materiaalilla tehtyjen lisäysten vuoksi. Aikaisemmin sisäänkäynnit olivat vastakkaisilla puolilla luokkasiiven ja salitilojen liittymässä, nyt pohjoinen sisäänkäynti siirrettiin uuteen osaan. Kokonaisuus alkoi rönsytä.

Peruskoulun myötä koulujen nimet muuttuivat. Kansakoulusta tuli ala-aste ja yhteiskoulusta yläaste ja lukio. Viimeisin merkittävä laajennus oli 1960-luvun lisäluokkien kytkeminen myöhempiin laajennuksiin kirjasto-mEDIATEEKILLA v. 2007. Sen myötä yläkoululle ja lukiolle rajattiin sisäpiha, mikä muutti tontilla vallinneen perinteisen ”julkinen rakennus puistossa”-periaatteen eteläisen, useasti laajennetun, monimuotoisen rakennuskompleksin osalta.

2009-2018

Uuden vuosituhannen uudet tuulet 2009-2018

Aluekeittiö oli 2010-luvun uusi lisäys alakoulun keittolan viereen. Keittiö tehtiin palvelemaan myös muita laitoksia kuin koulukeskuksessa olevia. Keittiö tehtiin tontin alimpaan kohtaan pohjoisrajalle.

Uusi päiväkotirakennus rakennettiin tontin luoteislaidalle, mikä toi koulukeskukseen myös varhaiskasvatusta ja esikoululaisia. Päiväkoti rajaa koulun pihan puistosta ja aittaa myös oman pihansa. Päiväkodin pääty on kadun päätteenä.

Suojeltu alakoulurakennus jouduttiin purkamaan 2016 pahojen sisäilmaongelmien vuoksi. Viimeinen osa tätä tärkeää kerrostumaa on polkupyöräkatos pihan itälaidalla. Väistötiloiksi pihamaalle tuotiin 2-kerroksiset tilapäisrakennukset alakoulua varten.

1. Jatkokoulurakennus, Toivo Salervo, 1935
2. Muuntajakoppi, 1953
3. Keskuskansakoulu, Ragnar Ypyä ja Martta Martikainen-Ypyä, 1957 (purettu 2016)
- 3a. Polkupyöräkatos (rakennettu keskuskansakoulun yht.)
4. Yhteiskoulun lisäluokkarakennus, Reino Ahjopalo, 1960

5. Pääaula, liikuntasali ja hallintotilaa, Reino Ahjopalo, 1964
6. Opetustilojen lisärakennukset, Reino Ahjopalo, 1974
7. Kirjasto ja mediateekki, Lappeenrannan tilakeskus, 2007
8. Koulun laajennus, Lappeenrannan tilakeskus, 2009
9. Lauritsalan aluekeittiö, Lappeenrannan tilakeskus, 2010
10. Lauritsalan päiväkot, Lappeenrannan tilakeskus, 2013

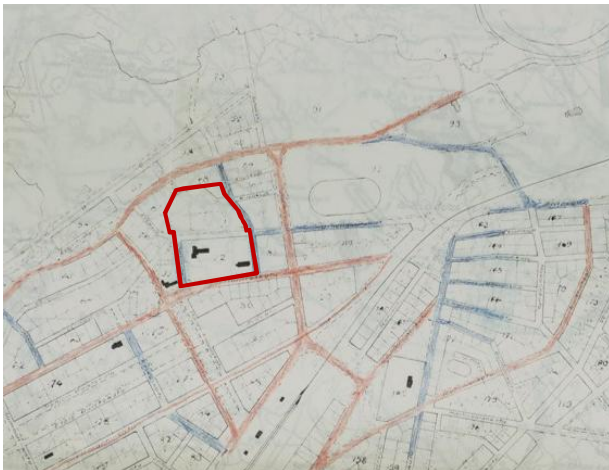
Viistokuva pohjoisesta ennen alakoulun purkamista ja tilapäsrakennuksia, n. 2014-15.

Lähde: Kaavoitus

Kaavoitus

Yllä: Ote kauppalan ensimmäisestä asemakaavasta.
Vahvistettu 24.1.1941.
Alla: Alueen liikenneverkkosuunnitelma 1941.
Lähde: Lappeenrannan kaupunginarkisto

Ote asemakaavasta 1962. Vahvistettu 12.3.1963.
Lähde: Lappeenrannan kaupunginarkisto

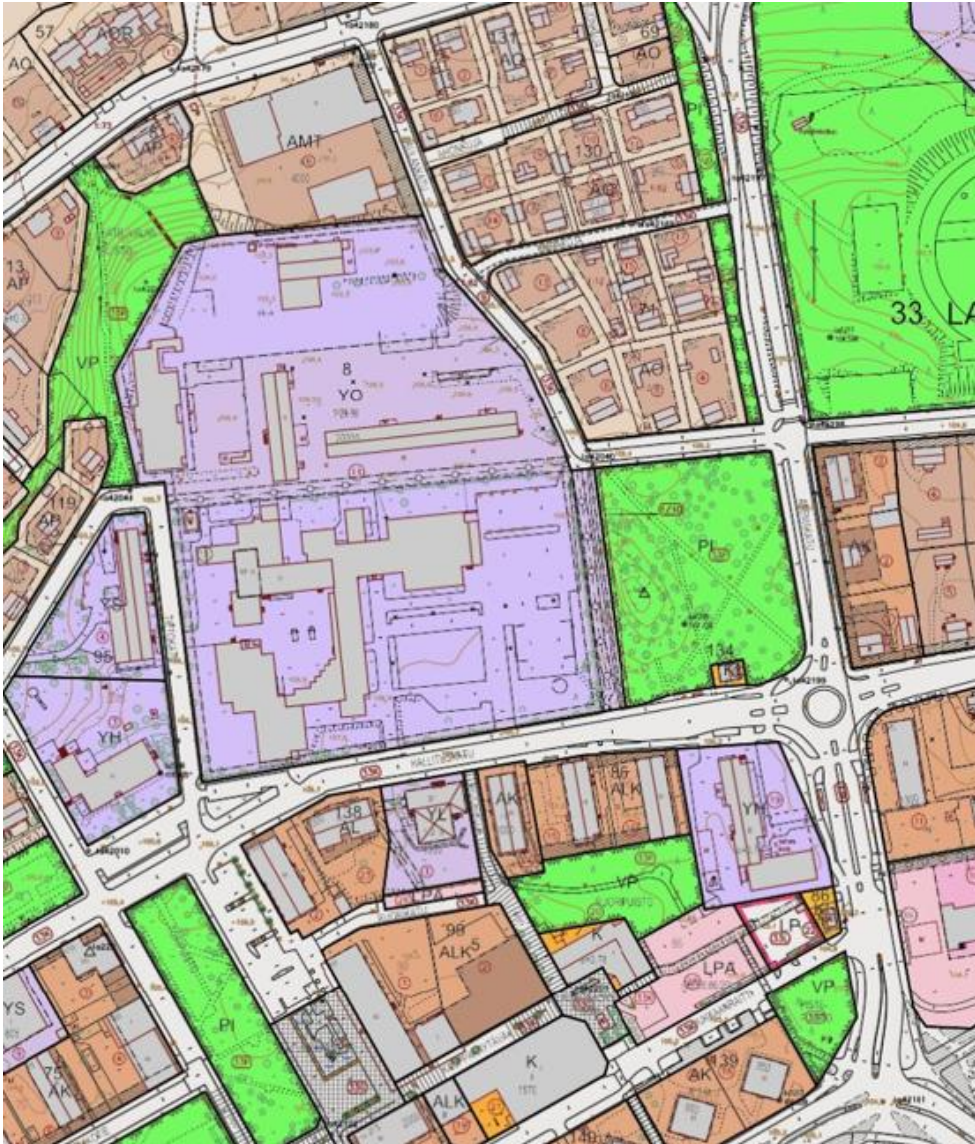
Lauritsalan nuori kauppa käynnisti asemakaavan laadinnan nopeasti. Kauppa hankki maita sekä seurakunnalta että P.F. Luukkaan perikunnalta, joihin kuului myös nykyinen koulukeskuksen alue. (7 Ensimmäisen asemakaavan laativat Birger Brunila ja W.G. Palmqvist. Vanhan maantien merkitys väheni, kun liikenne ohjattiin uusille pääväylille Salpausselän päälle. Koulukeskuksen alue kuului Keskuskauppalaanosaan. Tontti käsitti eteläpuolen nykyisestä tontista ja pohjoisosaa oli puistoa, ja siellä varaus kentälle. Kaava vahvistettiin 1941.

Olli Kivisen laatimassa asemakaavamuutoksessa 1962 myös Urheilukadun pohjoispuolinen osa määriteltiin koulurakennusten korttelialueeksi. Muutos oli jälkijättöinen; se tehtiin vasta muutama vuosi kansakoulun rakentamisen jälkeen. Puistoa jäi vielä luoteispuolelle rinteeseen. Koulukatu katkaistiin Urheilukadun ja Hallituskadun väliseltä osuudelta. Koulutonteilla oli merkintä Y0 III, opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue, ja rakennukset saivat olla 3-kerroksisia. Kaava vahvistettiin 12.3.1963.

Seuraava muutos tehtiin 1966, jolloin pohjoisen tontin pohjoisreunaa muutettiin vähän. Kaava vahvistettiin 23.9.1966. Vuoden 1967 alussa alueliitosten jälkeen Koulukadun nimi muutettiin Osulankaduksi ja kaupunginosan nimi Lauritsalaksi. Kaava vahvistettiin 4.10.1967.

Pohjoiseen tonttiin liitettiin kaistale puistoaluetta v. 1989. Kaavamuutos vahvistettiin 29.6.1989.

7) Riska 1996, s. 65 ja 77.

Voimassa oleva asemakaava on hyväksytty valtuustossa 17.1.2012.

Siinä koulukeskuksen kaavamerkintä on YO, opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue. Kerrosluku on ½III, ja rakennusoikeudeksi määriteltä 20 000 m².

Jo purettua alakoulua koskee suojelumerkintä sr-1 : ”Rakennustaiteellisesti tai historiallisesti arvokas rakennus. MRL 57 §: nojalla määrätään, että rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus- tai muutostöitä, jotka turmelevat julkisivun, vesikaton tai sisätilojen rakennustaiteellista tai historiallista arvoa. Merkittävistä korjaus- tai muutostöistä on pyydettävä museoviranomaisten lausunto. Korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoitusten muutosten tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokas luonne ja ominaisuuspiirteet säilyvät. Erityisesti julkisivukorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja”.

Pyöräkatokset on suojeltu merkinnällä sr-pr: ”Alueella sijaitsevat rakennelma tulee säilyttää ja korjata niiden rakennustaiteelliset ominaisuuspiirteet säilyttäen”.

Entisen jatkokoulun musiikkiluokka on merkitty suojeltavaksi sisätilaksi sr-s: ”Rakennuksen toisen kerroksen salissa ei saa suorittaa sellaisia korjaus- ja muutostöitä, jotka turmelevat sen rakennustaiteellista arvoa. Erityisesti salin sisäkatto tulee säilyttää”.

Päiväkodin kohdalla olevalla rakennusalalla on merkintä sk: ”kaupunkikuvallisesti tärkeä alue, jolla uudisrakentamisen tulee sopeutua ympäristön ominaispiirteisiin”.

Asemakaava poikkeaa 14.11.2011 hyväksytystä siten, että uudemmassa pohjois- ja eteläpuolen tontit on yhdistetty.

Lähteet: Kaavoitus ja Lappeenrannan karttapalvelu.

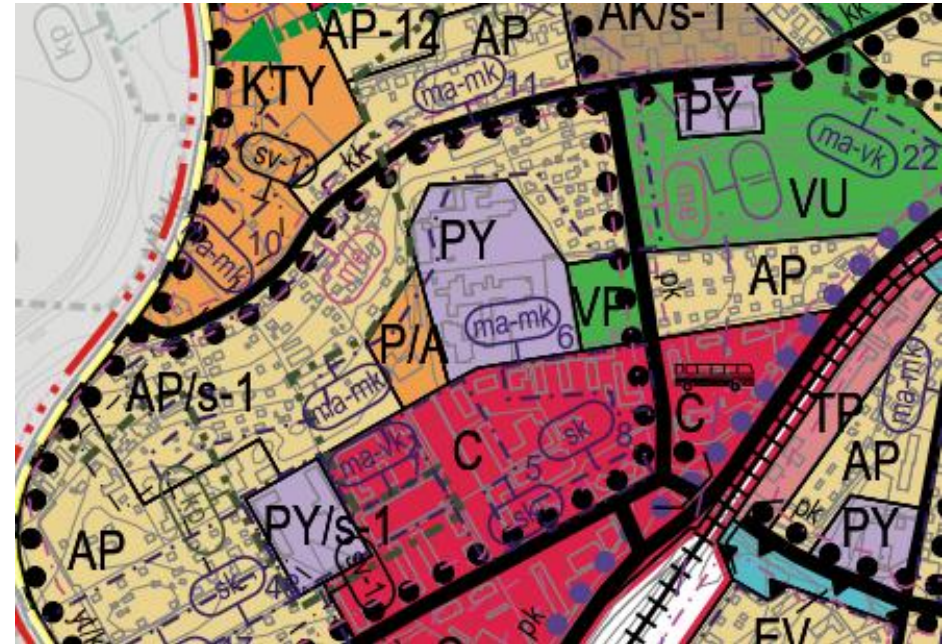

1956, Ote Olli Kivisen yleiskaavasta

Lähde: Lappeenrannan kaupunginarkisto

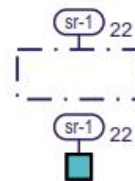
Sodan jälkeen Lappeenrannan kaupunki tilasi Olli Kiviseltä koko Lappeenrannan seudun yleiskaavan, ja Lauritsalan kauppala oman osuutensa 1952. Kaava hyväksyttiin vuonna 1956 ohjeellisenä. Yleiskaavassa koulutontin pohjoispuoli on liitetty korttelialueeseen, mutta uuden kansakoulun suunnitelma ei ole vielä päässyt havainnekuviin.

Voimassa olevassa yleiskaavassa on lähinnä esitetty vallitseva tilanne. Pohjoiseen viettävä rinne on vanhan maantien reunaan asti pientalovaltaista aluetta. PY-merkintä, Julkisten palvelujen ja hallinnon alue koulukeskuksen tontilla, P/A sen länsipuolella ja keskustatoimintojen korttelialueet niiden eteläpuolella. Toisessa karttaotteesta jatkokoulu on merkitty sr-1 ja alue ma-mk, numerotunnuksella 6.

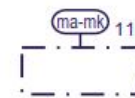

Ote ajantasayleiskaavasta: Lappeenrannan keskustaajamaan osayleiskaava, itäinen osa. Hyväksytty 13.11.2017. Voimassa milloin osin kuin valituksen alaisilta osilta.

Lähde: Lappeenrannan kaupunki, kaavoitus

Rakennustaiteellisesti, historiallisesti tai kylä- tai kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus. Rakennusta ei saa purkaa. Korjaus- ja muutostyöt sekä käyttötarkoituksen muutokset tulee sovittaa rakennuksen rakennustaiteellisesti tai historiallisesti arvokkaisiin tai kyläkuvan kannalta merkittäviin ominaispiirteisiin. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Numerotunnus viittaa osayleiskaavaselvityksen liitteenä olevan kulttuuriympäristöselvityksen kohdeluetteloon.

Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

Alue tai kohde sisältyy Etelä-Karjalan maakuntakaavassa (YM vahv. 21.12.2011) osoitettuun maakunnallisesti merkittävään kulttuurihistorialliseen ympäristöön tai on todettu alueen osayleiskaavoituksen yhteydessä laaditussa kulttuuriympäristöselvityksessä maakunnallisesti merkittäväksi. Alueen ja rakennuskannan ominaispiirteet tulee säilyttää, ja alueella tapahtuvan rakentamisen ja maankäytön on sovellettava arvokkaaseen ympäristöön. Aluerajaus voi sisältää asemakaavalla suojeltuja tai suojeltavia rakennuksia. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Numerotunnus viittaa osayleiskaavaselvityksen liitteenä olevan kulttuuriympäristöselvityksen kohdeluetteloon.

Nykytila, koulukeskus osana ympäristöä

Panoraama kaakosta 2018

Näkymä idästä puistoalueelta liikuntahallin suuntaan 2018

Lauritsalan keskusta on matalasti rakennettua. Koulukeskuksen ja ympäristön rakennusten korkeus on enintään kolme kerrosta. Puistot rajaavat koulukeskusta luoteis- ja kaakkoiskulmissa.

Koulut oli alun perin sijoitettu melko keskelle tonttia, ja suurten pihamaiden ansiosta yleisvaikutelma on edelleen funktionalismin ihanteiden mukana melko väljä etenkin itäpuolelta katsottuna. Kaksi pitkää tilapäisrakennusta tontin keskivaiheilla estää kokonaisuuden hahmottamista.

Hallituskadun suunnasta katsottuna punatiilijulkisivut valkoisin paneeliosin ja nauhaikkunoin ovat eniten edustettu yhdistelmä. Yläkoulun vanhin osa, entinen jatkokoulu, erottuu valkoisena ja rapattuna muista. Koulukeskus sopeutuu hyvin kaupunkikuvaan.

Koulukeskuksen ympärillä on useita arkkitehtonisesti korkeatasoisia julkisia rakennuksia: Vuonna 1935 valmistunut Erkki Huttusen suunnittelema funktistyylinen entinen kauppalantalo, nykyinen Lauritsala-talo; jo puretun keskuskansakoulun arkkitehdit Martikainen – Ypyä ovat suunnitelleet kirjaston (1951) ja terveystalon (1953).

Yllä: Hallituskatua länteen 2018

Alla: Terveystalo koillisesta. Suunnittelijat Martikainen –Ypyä 1953. 2018

Yllä: Näkymä koulun pihalta Hallituskadulle etelään 2018. Lauritsalan kirjasto. Suunnittelijat Martikainen –Ypyä 1951.

Alla: Lauritsala-talo, entinen kauppatalo, suunnittelija Erkki Huttunen 1935. 2018

Vasemmalla ylhäällä: Osulankadulta länteen 2018. Koivurivi ja matala tilapäisrakennus merkitsevät Urheilukadun jatkeen maastoon.

Vasemmalla alhaalla: Näkymä aluekeittiön aidatulta lastauspihalta lounaaseen 2018. Tilapäisrakennukset ja alakoulun pihaa.

Yllä: Osulankadulta länteen 2018. Aluekeittiön rakennus ja jätekatos ovat jääneet toistaiseksi rinteiden alapuolelle yksinään. Taustalla Katri Valan puiston puuta ja päiväkodin pää.

Vasemmalla ylhäällä: Tietotien kulmassa näkyy hyvä esimerkki 1920-luvun klassismin ajan pientaloista esimerkkinä pohjoisrinteen vanhan asuinalueen rakennuskannasta. 2018.

Vasemmalla alhaalla: Aluekeittiön pihalta pohjoiseen autokorjaamon tontille 2018.

Oikealla ylhäällä: Katri Valan puiston kulmalta kaakkoon koulukeskukseen. Kuvasta näkyy laajennustoteutus, jonka vuoksi jatkokoulun alkuperäinen hahmo on kärsinyt. 2018.

Näkymä Luukkaansalmen sillalta eteläkaakkoon 2018. Kuvaaja: Harri Tingander

Kaukonäkymissä Luukkaansalmen sillalta ja venesataman aallonmurtajalta koulukeskus ei näy puuston takaa. Korkeimmat maamerkit, kuten Lauritsalan kirkon torni ja liikekeskuksen korkea kerrostalo erottuvat sillalta. Koulukeskuksen pohjoisimmat rakennukset jäävät suureksi osaksi tai kokonaan joko puuston tai alempana olevien rakennusten taakse; laivaväylältä voi olla mahdollista nähdä osia koulurakennuksista. Nykyisen korkuisina alueen rakennuksilla ei ole maisemallista merkitystä.

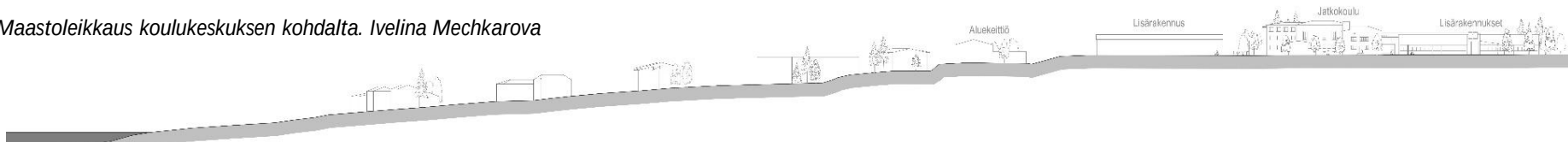

Näkymä aallonmurtajalta 2018. Kuvaaja: Harri Tingander

Alueen arvojen perustelut

Lauritsalan koulukeskus on osa entisen kauppalan keskustan laadukasta julkisten rakennusten keskittymää. Julkinen rakentaminen on alkanut koulukeskuksesta. Jatkokoulu oli aikansa edelläkävijä ammatillista jatkokoulusta varten suunnitellun rakennuksen vuoksi, ja se edustaa funktionalististen massoitelluperiaatteiden alkuvaiheita koulurakennuksissa. Keskuksessa on ollut opetustoimintaa yli sata vuotta, ja se kattaa yhä lähes koko peruskoulujärjestelmän. Alueella olevien vakituisten rakennusten suhteellisen yhtenäinen ilme ja uudet kerrostumat kertovat hyvin paikkakunnan koululaitoksen historiasta. Alueella on opetushistoriallisia, arkkitehtonisia ja maisemallisia arvoja.

Maastoleikkaus koulukeskuksen kohdalta. Ivelina Mechkarova

Arkkitehdit

1935, Toivo Salervo
Lauritsalan jatkokoulu

*Vasemmalla: 1965, Muukonniemen kansakoulu.
Valokuvaaja tuntematon.
Alla: 1949, Peltolan kansakoulu
Mäkinen Eino, Valokuvaaja;
Lähde: Lappeenrannan museot, [https:// finna.fi](https://finna.fi)*

Toivo August Salervo (sukunimi alk. Salenius) syntyi 17. tammikuuta 1888 Kuopiossa insinööri Johan August Saleniuksen ja Wilma Helena Österbladhin perheessä. Vuonna 1910 hän valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta ja alkoi työt Onni Tarjanteen toimistossa. Vuonna 1913-19 hän toimi lehtorina Jyväskylän seminaarissa sekä Jyväskylän yhteiskoulun piirustuksen ja veiston opettajana. Jyväskylän aikoihin hänellä oli myös oma arkkitehtitoimisto. Vuosina 1918 – 1944 Salervo toimi Kouluhallituksessa piirustuksen, veiston ja kaunokirjoituksen tarkastajana. Arkkitehtina hän suunnitteli paljon koulurakennuksia, mm. Etelänselän koulu (Kalajoki, 1923), Muukonniemen koulu (Lappee 1923), Peltolan koulu, (Lappeenranta, 1930), Tervakosken tehtaan kansakoulurakennus (Janakkala, 1935) ja Kauppalan kansakoulu (Lohja, 1936), sekä myös seurataloja ja kaupunki- ja maataloja. Kotiteollisuusneuvokseksi ja maataloushallituksen

*Toivo Salervo (1888 – 1977)
Pietinen, kuvaaja;
Museoviraston kuvakokoelma, [https:// finna.fi](https://finna.fi)*

kotiteollisuusosaston päälliköksi hänet nimitettiin vuonna 1944, mistä virasta hän jäi eläkkeelle 1955 (Helsingin Sanomat, 1963). Sen jälkeen hän muutti Helsingistä Rökkään, itse piirtämään huvilaansa Nurmijärven lähellä.

Opettajan ja suunnittelijan toiminnan lisäksi Salervo oli tuottava oppikirjojen kirjailija, teki piirustusmalleja ja kehitti kaunokirjoitusta 1920- ja 1930-luvuilla. Ylioppilasvuosistaan lähtien hän on tutkinut kansankulttuuria, mikä harrastus vei hänet Keski-Suomen Kotiteollisuusyhdistyksen puheenjohtajaksi vuosin 1914-1918 (Helsingin Sanomat, 1963). Suomen hallituksen edustajana hän on ollut eräissä ulkomaisissa kongresseissa.

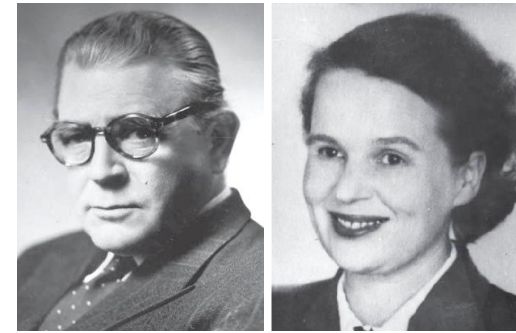
1955, Ragnar Ypyä ja Martta Martikainen-Ypyä Lauritsalan keskuskansakoulu

*Vasemmalla: 1956, Kaukaan koulu ja
Ala: 1959, Lauritsalan terveystalo;
Virtanen Pekka V., kuvaaja;
Lähde: Lappeenrannan museot, [https:// finna.fi](https://finna.fi)*

Ragnar Amandus Ypyä kirjoitti ylioppilaaksi 1920 ja suoritti arkkitehdin tutkinnon Teknillisessä korkeakoulussa 1928. Opiskelijana 1924-25 Ypyä työskenteli Alvar Aallon toimistossa ja sen jälkeen siirtyi Puolustusministeriön rakennusosastolle, missä hän oli 1926-36 toimistoarkkitehtinä, ja 1941-42 yliarkkitehtinä. 1936 Ypyä valittiin Viipurin kaupunginarkkitehdin virkaan, jota hän hoiti sodan aikana aina helmikuuhun 1940 asti ja jälleen 1942-44. Vuodesta 1936 hänellä oli oma toimisto vaimonsa Martta Martikainen-Ypyän kanssa, ensin Viipurissa ja sitten Helsingissä. 1949-51 Ypyä toimi Teknillisen korkeakoulun rakennusopin professorina (lähde: Pöyry Finland Oy). Voitettuaan 1951 Kööpenhaminan Glostrupin keskussairaalan arkkitehtuurikilpailun hän perusti oman toimiston myös Kööpenhaminaan 1952-60.

*Ragnar Ypyä (1900 – 1980) ja Martta Martikainen-Ypyä
(1904 – 1992)
Lähde: Lauritsalan Keskuskansakoulun RHS*

Martta Irene Martikainen kirjoitti ylioppilaaksi 1924 ja valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta 1932. Opiskeluaikanaan hän työskenteli arkkitehti Kaarlo Borgin sekä Carolus Lindbergin toimistoissa (Arkkitehtuurimuseo, 2018). Sen jälkeen hän siirtyi arkkitehdiksi Puolustusministeriön rakennustoimistoon, missä hän toimi vuoteen 1936 saakka, kunnes siirtyi omaan toimistoon puolisonsa kanssa.

Ypyät ovat tunnettuja liikerakennusten, koulujen, kirjastojen ja sairaaloiden suunnittelijoita. Menestys ilmeni monista kilpailusijoituksista ja runsaasta rakennuskannasta eri puolilla Suomea. Sen lisäksi Ypyät suunnittelivat suuria asuntoalueita Ruotsiin. (Arkkitehtuurimuseo, 2018). Lauritsalan keskustassa heidän suunnittelemaansa ovat jo puretun keskuskansakoulun lisäksi kirjasto ja terveystalo.

1960, 1963, 1974 Reino Ahjopalo Lauritsalan yhteiskoulun itäiset laajennukset Lisäluokat ja voimistelusal

*Ylhäällä: 1960-luvulla, Kesämäen koulukeskus
Tuntematon valokuvaaja
Alla: 1950-luvulla, Lappeenrannan vesitorni
Aaltonen Albin, kuvaaja
Lähde: Lappeenrannan museot, <https://finna.fi>*

Reino Ahjopalo (Andelin v.1932 asti) syntyi vuonna 1910 Hausjärvellä. Vuonna 1929 hän tuli ylioppilaaksi Sortavalan lyseosta ja 1937 valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta. Valmistuttuaan hän työskenteli vähän aika Bertil Liljeqvistin arkkitehtitoimistossa ja 1938 jälkeen Tampereen kaupungin rakennustoimistossa rakennusarkkitehtinä. Vuonna 1945 Hän siirtyi Tampereen kaupungin rakennustoimiston palvelukseen ja hänet nimitettiin apulaisasemakaava-arkkitehdiksi. 1948-1953 Ahjopalo toimi Kotkan rakennustoimistossa kaupungin arkkitehtinä. Tampereella ja Kotkassa hän oli myös paikallisten teknillisten koulujen tuntiopettajana ja SAFA:n puheenjohtajana. Vuonna 1953 Ahjopalo siirtyi Lappeenrantaan, jossa hän otti vastaan kaupunginarkkitehdin viran eläkkeen jäämisensä asti vuonna 1973. Hänen kiinnostavampiin arkkitehtuuriprojekteihin kuuluvat mm. Kotkan sataman huoltorakennus, Kesämäen kansakoulu ja

*Reino Ahjopalo (1910 – 1998)
Lähde: HS Aikakone, Näköislehti 3.7.1960*

Lappeenrannan vesitornin korjaus, sekä useita asuin- ja liiketaloja Lappeenrannassa (Helsingin Sanomat, 1960). 1950-luvulla kaupunginarkkitehti Reino Ahjopalo laati uuden Lappeenrannan asemakaavan, joka vahvistettiin vuonna 1955. Työn lisäksi hän on kuulunut rotaryklubeihin Tampereella, Kotkassa ja Lappeenrannassa (jossa hän oli kunniajäsen), sekä Lappeenrannan kaupungin linnoitustuomiokuntaan ja Museo- ja kuvataidelautakuntaan (Anderson, 2000). Ahjopalo oli innokas tennispelaaja ja Lappeenrannan Tennisseuran kunniajäsen. Talvisodassa hän oli patteriupseerina ja jatkosotaan hän osallistui patterinpäällikkönä ja patteristoupseerina yleten kapteeniksi.

1978-1999 Seppo Aho Lauritsalan Yhteiskoulun muutostyöt

*Muhimbili Kansallissairaala, Dar-es-Salaam
Tuntematon valokuvaaja
Lähde: <https://www.world-unite.de>*

Seppo Aho syntyi vuonna 1942 Ruokolahdessa, Yrjö ja Aino Ahon perheessä. Vuonna 1961 hän tuli oppilaaksi Imatran yhteislukiosta ja 1969 valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta. Opiskeluaikana hän työskenteli harjoittelijana Kalle Vartolan arkkitehtitoimistossa vuoteen 1966 asti ja Into Pyykön toimistossa sen jälkeen. Valmistuttuaan Aho siirtyi toimistoarkkitehdiksi Lappeenrannan kaupungin teknillisen virastoon. Vuonna 1973 hän otti vastaan kaupunginarkkitehdin viran, josta hän jäi eläkkeelle vuonna 2005. Arkkitehtinä Aho työskenteli myös ulkomailla, mm Dar-es-Salaamissa Tansaniassa, johon hän suunnitteli Muhimbili Sairaalan vuosina 1979-81, ja Colombossa Sri Lankassa vuosina 1986-88. Työn lisäksi Aho toimi tuntiopettajana Lappeenrannan teknillisessä oppilaitoksessa 1969-73 ja oli osakas arkkitehtitoimisto G5:ssä 1977-81. Vuodesta 1990-97 lähtien arkkitehti Aho kuului SAFA:n työsuhtevaliokuntaan ja rakennuttajaliiton

*Seppo Aho (1942 –)
Lähde: Diplomi-insinöörit ja arkkitehdit 2000
Tekniikan akateemisten liitto TEK*

konsulttiasian toimikuntaan, jossa hän toimi 1997 puheenjohtajana. Seppo Aho on ollut jäsenenä myös Lappeenrannan Killassa, joka vuonna 2013 teki kaupungille ehdotuksen Linnoituksen kokonaisvaltaisesta kehittämisestä.

Rakennukset

Yläkoulu ja entinen jatkokoulu

Perustiedot

Alue

Lauritsalan koulukeskus

Osoite: Hallituskatu 22, Osulankatu 3, Tietokatu 2, 53300 Lappeenranta

Kiinteistötunnus 405-33-8-11

Rakennus

Jatkokoulurakennus, 1935

Suunnittelijat

Arkkitehti Toivo Salervo, suunnittelu 1934

Alkuperäinen käyttötarkoitus

Jatkokoulu

Myöhemmät käyttötarkoitukset

Sotilaskäytössä 1939-44

Yhteiskoulu 1957 alkaen

Yläaste ja lukio vuodesta 1974 alkaen, vuodesta 2014 pelkkä yläkoulu

Omistus

Lappeenrannan kaupunki

Laajuustiedot

Kerrosala 2894 m², huoneistoala m², tilavuus m³.

Asemakaava

YO ½III.

Suojelutilanne

2. kerroksen musiikkisali suojeltu asemakaavalla merkinnällä sr-s

Alueella on voimassa yleiskaavamääräys ma-mk 6.

Perustiedot esitetään samasta yläkoulun rakennuskompleksista neljänä eri kokonaisuutena, koska lisärakennus ja laajennukset on toteutettu omina, melko selvästi erottuvina vaiheinaan. Laajennukset ovat nyt kaikki samaa rakennusta.

Rakennus

Lisäluokka- ja ruokalarakennus, 1960

Suunnittelijat

Reino Ahjopalo

Alkuperäinen käyttötarkoitus

Yhteiskoulu

Yläaste ja lukio vuodesta 1974 alkaen, vuodesta 2014 pelkkä yläkoulu

Omistus

Lappeenrannan kaupunki

Laajuustiedot

Kerrosala 1906 m², huoneistoala m², tilavuus 6173 m³.

Asemakaava

YO ½III

Suojelutilanne

Alueella on voimassa yleiskaavamääräys ma-mk 6.

Rakennus

Yhteiskoulun laajennus ja liikuntasali, 1964

Suunnittelijat

Reino Ahjopalo

Myöhemmät muutokset vuoteen 1999 Seppo Aho

Alkuperäinen käyttötarkoitus

Yhteiskoulu

Omistus

Lappeenrannan kaupunki

Laajuustiedot

Kerrosala 1146 m², huoneistoala m², tilavuus m³.

Asemakaava

YO ½III

Suojelutilanne

Alueella on voimassa yleiskaavamääräys ma-mk 6.

Rakennus

Yhteiskoulun laajennus, 1974

Suunnittelijat

Reino Ahjopalo

Alkuperäinen käyttötarkoitus

Yhteiskoulu

Omistus

Lappeenrannan kaupunki

Laajuustiedot

Kerrosala 985 m², huoneistoala m², tilavuus 4500 m³.

Asemakaava

YO ½III

Suojelutilanne

Alueella on voimassa yleiskaavamääräys ma-mk 6.

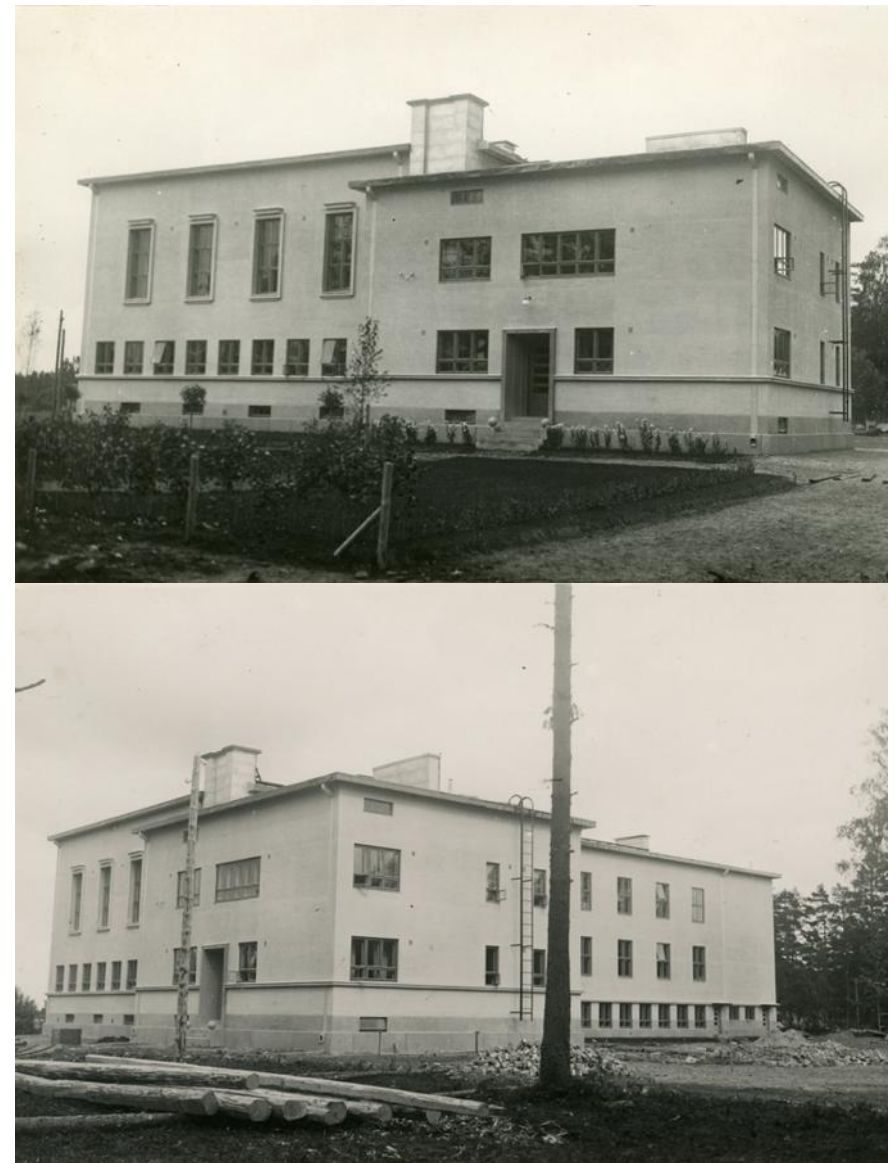
Rakennushistoria

Ennen kuntaliitosta 1932 poikien jatkokouluopetus ammattiopetuksena oli järjestetty Lappeen Reijolassa yhdessä Lappeenrannan kaupungin kanssa. Tyttöjen jatko-opetus oli järjestetty kansakoulujen tiloissa. Järjestämisvelvoite poistui, kun Reijola liitettiin Lappeenrantaan, jolloin Lauritsalan uusi kauppala sopi lyhyellä sopimuksella ammattikoulun yhteiskäytöstä. Matka oli Lauritsalasta kuitenkin liian pitkä. Lauritsalassa ennakoitiin vuonna 1936 voimaan tullutta vaatimusta järjestää jatkokoulutus päiväkouluna. Kauppalanjohtaja myös edellytti, että kansakouluopetuksen kertausta – mitä senaatin ohjesäännöt vuodelta 1893 jatkokoululta vaativat - ei enää järjestettäisi, vaan paneuduttaisiin ammatilliseen opetukseen, jolle paikkakunnalla olisi paitsi käyttöä, myös oppilaita. Teoriaa ja vapaita aineita olisi puolet tunneista ja käytännöllisiä puolet eli 15 h. Poikien käytännölliset aineet olivat puutyöt, metallityöt, ammatti – ja rakennuspiirustus; tytöille opetettiin käsitöitä ja kotitaloutta. (8). Kansakoulutiloihin tällainen erikoisopetus ei sopinut; jatkokoulu päätettiin rakentaa Luukkaan kansakoulun tontille.

Kesäkuun 11. päivänä 1934 jatkokoulun rakennuslautakunta pyysi tarjouksen suunnittelusta arkkitehti Toivo Salervolta, joka oli kutsuttu kokoukseen, ja jonka kanssa käytiin tutustumassa valittuun rakennuspaikkaan. Lautakunta tilasi suunnitelmat 15-16 000 markan hinta-arviolla. Jotta koulusta saataisiin ajanmukainen, lautakunta valtuutti 31.8.1934 opettaja Levi Fromin tutustumaan maan huomattavimpiin ammattikouluihin: Viipurissa 3 päivää, Helsingissä 2-3 päivää ja Turussa 2 päivää. Jo 13.9. lautakunta hyväksyi Salervon lähettämät piirustukset muilta osin, mutta totesi metallityöosaston, valimon ja puutyöosaston liian pieniksi ja halusi voimistelusalin yhteyteen suihkuhuoneen. Isännöitsijä Henrik Cronström huomautti erillisessä kirjeessä monesta muustakin puutteesta, joihin joku oli kirjoittanut vastineet lyijykynällä alkuperäiseen, arkistoituun pöytäkirjaan.

Oikealla yllä: 1935, Lauritsalan kauppalan jatkokoulu vastavalmistuneena; Tuntematon valokuvaaja. Lähde: Lappeenrannan museot, <https://finna.fi>

Oikealla alla: 1935, Lauritsalan kauppalan jatkokoulu vastavalmistuneena; Tuntematon valokuvaaja. Lähde: Lappeenrannan museot, <https://finna.fi>

Urakoitsijaksi valittiin Rakennus-Oy Pyramid Viipurista. Rakennustyöt alkoivat joulukuussa 1934 ja rakennus vastaanotettiin jo elokuussa 1935.

”Muhkean ja ajanmukaisen” jatkokoulun vihkiäiset 22.9.1935 mainittiin Helsingin Sanomissa. Rakennus oli tullut maksamaan 2,5 miljoonaa markkaa. Juhlissa todettiin myös, että ensimmäistä kertaa jatkokoulun opetussuunnitelman laadinnassa oli nimenomaan otettu huomioon kauppalan teollisuusluonne. Tarkastaja Salervo toi kouluhallituksen onnittelut itse suunnittelelleen koululle. (9. Myöhemmin monet vierailijat kävivät tutustumassa kouluun, mm. Viron opetusministeri.

Jo vuonna 1939 talvisodan syttyessä koulunkäynti keskeytyi ja rakennus otettiin sotilaskäyttöön. Väli rauhan aikana tyttöjen jatkokoulu toimi jonkin aikaa, mutta koulukäyttöön rakennus saatiin vasta majoitusjoukkojen lähdettyä 1944. (10

Yhteiskoulu osti rakennuksen ja vanhan puukansakoulun 1957, kun uusi keskuskansakoulu valmistui. Yhteiskoulu oli 9-luokkainen. Lisäluokkia tarvittiin jo 1960 ja kolme vuotta myöhemmin jatkokoulun laajennus, johon tehtiin myös uusi liikuntasali. Nämä muutokset suunnitteli arkkitehti Reino Ahjopalo, joka oli Lappeenrannan kaupunginarkkitehti. Pohjoispuolelle tehtiin laajennus 1974. Kirjastouloke ja useita muita lisätiloja vaipan ulkopuolelle tehtiin vuonna 2007. Viimeisin muutos, mediateekin rakentaminen, on vuodelta 2010.

Lukio lakkautettiin 2014.

Muutosvaiheet on esitetty seuraavissa muutoskaavioissa.

8) LKA, Koulutoimikunnan pöytäkirja 10.4.1934.

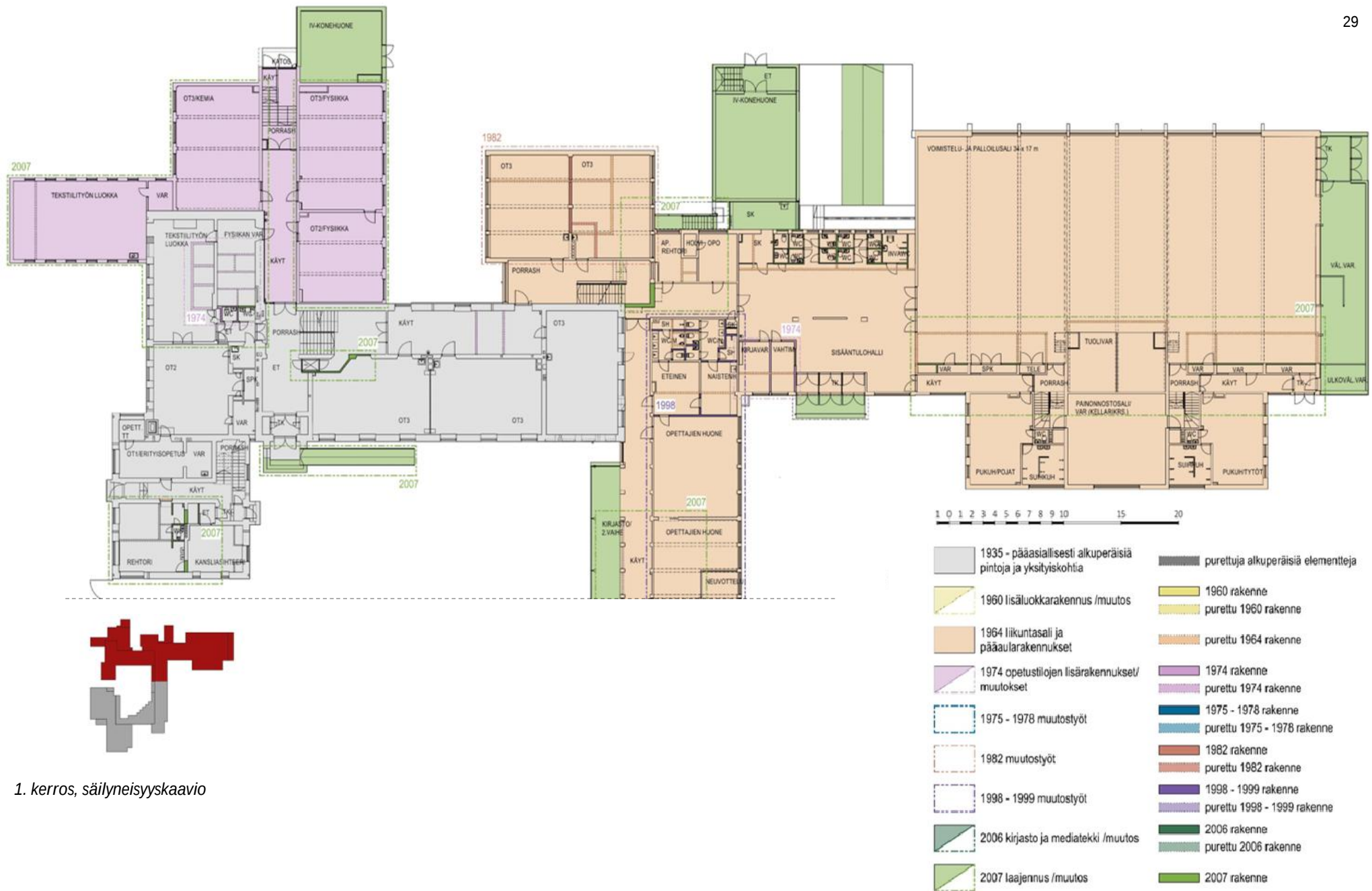
9) HS 23.9.1935, s. 2

10) Riska 1996, s. 260

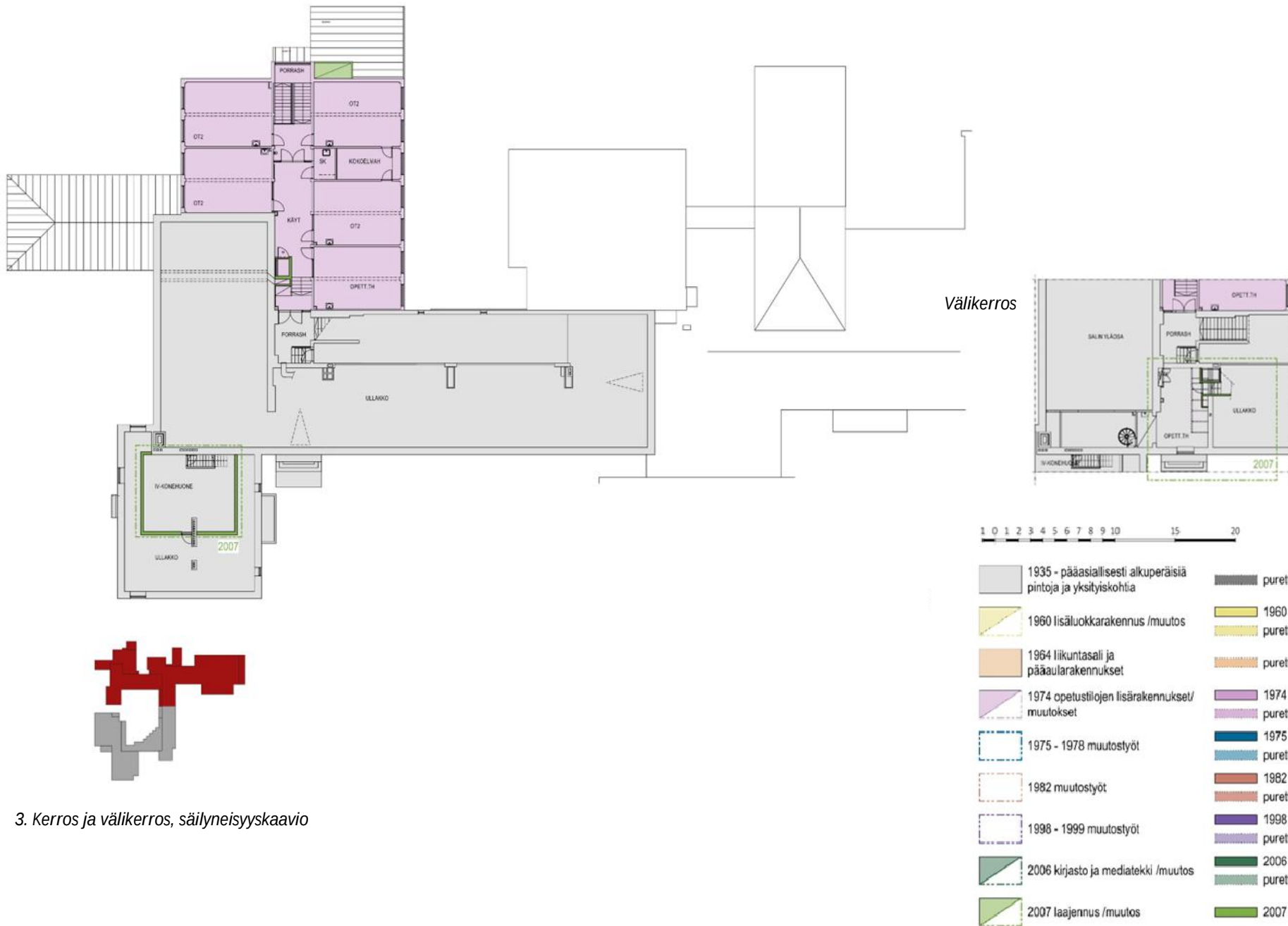

*Lauritsala, kauppalan keskus 1960-65. Kuvaaja: Fred Runeberg.
Lähde: Lappeenrannan museot, <https://finna.fi>
Lisäluokat on jo rakennettu. Etualalla Lauritsalan kauppalantalo ja .*

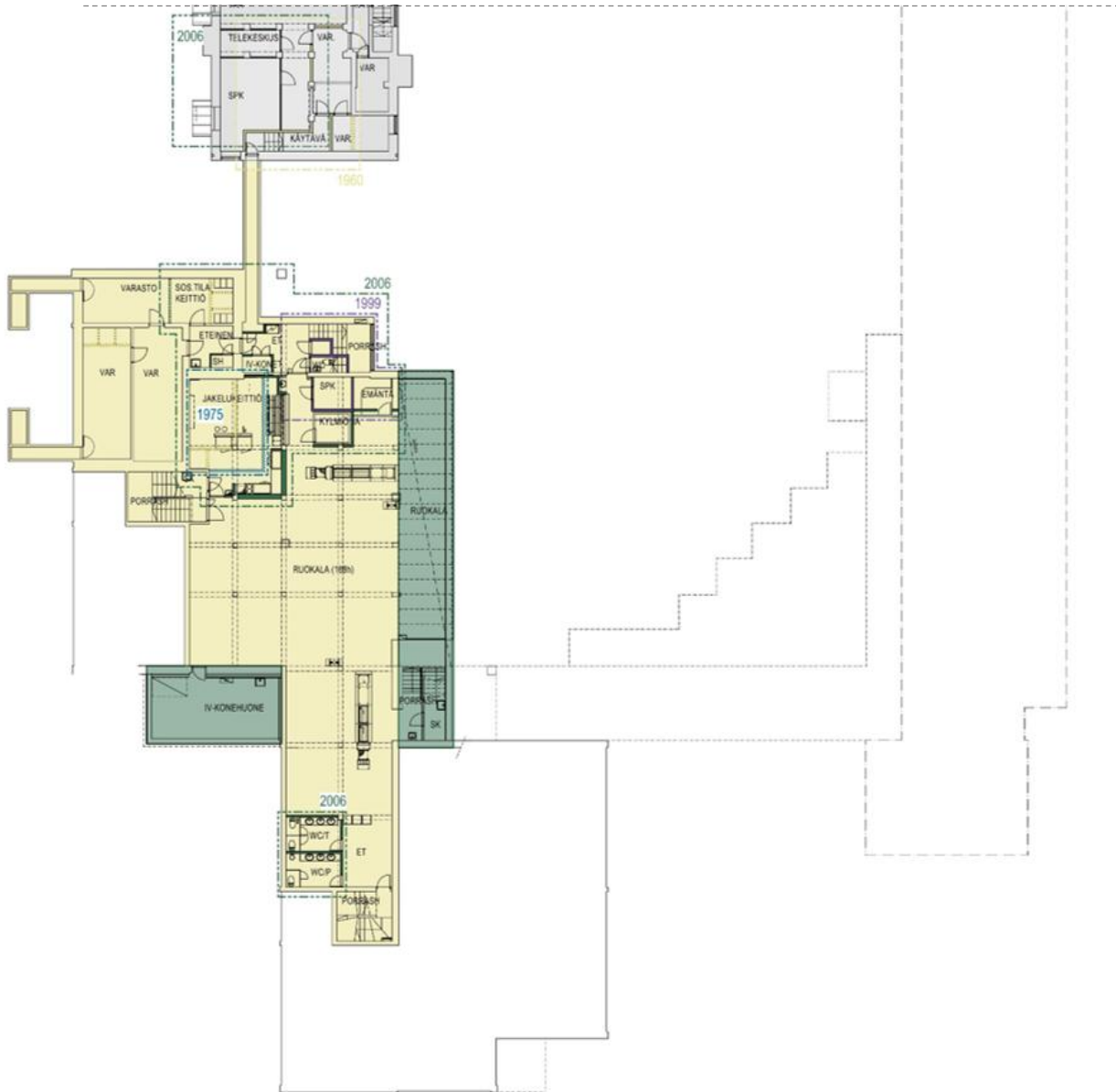

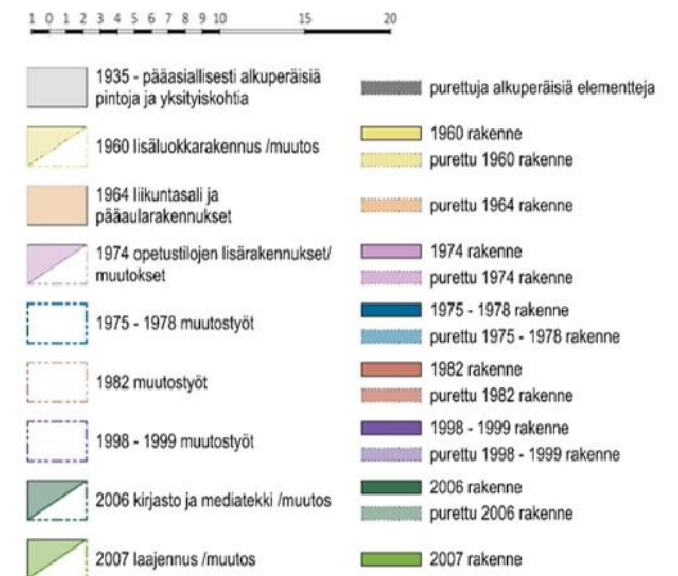

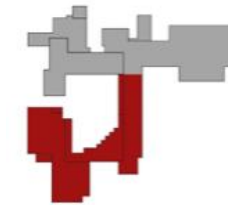
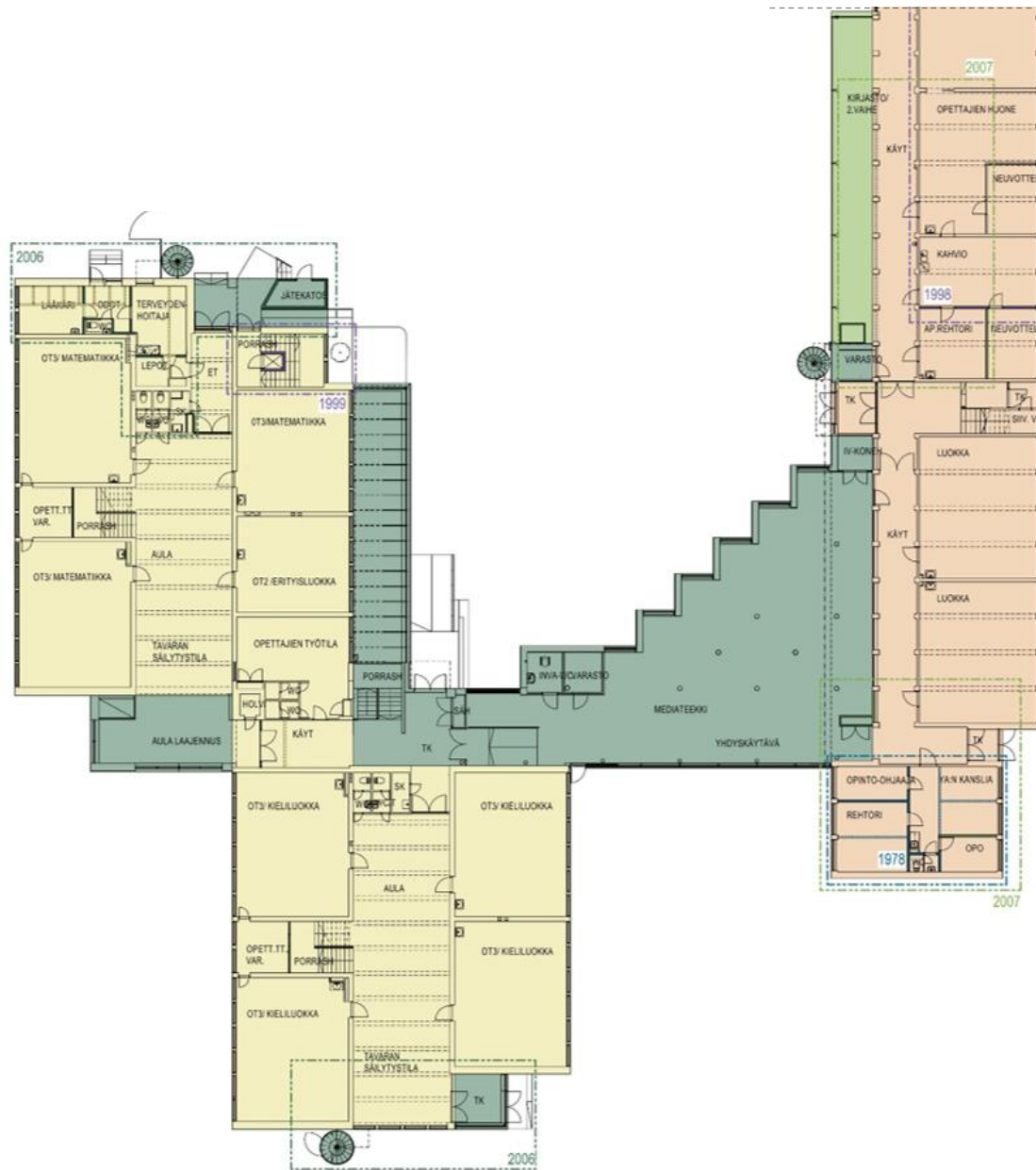

3. Kerros ja välikerros, säilyneisyyskaavio

Kellari, säilyneisyyskaavio

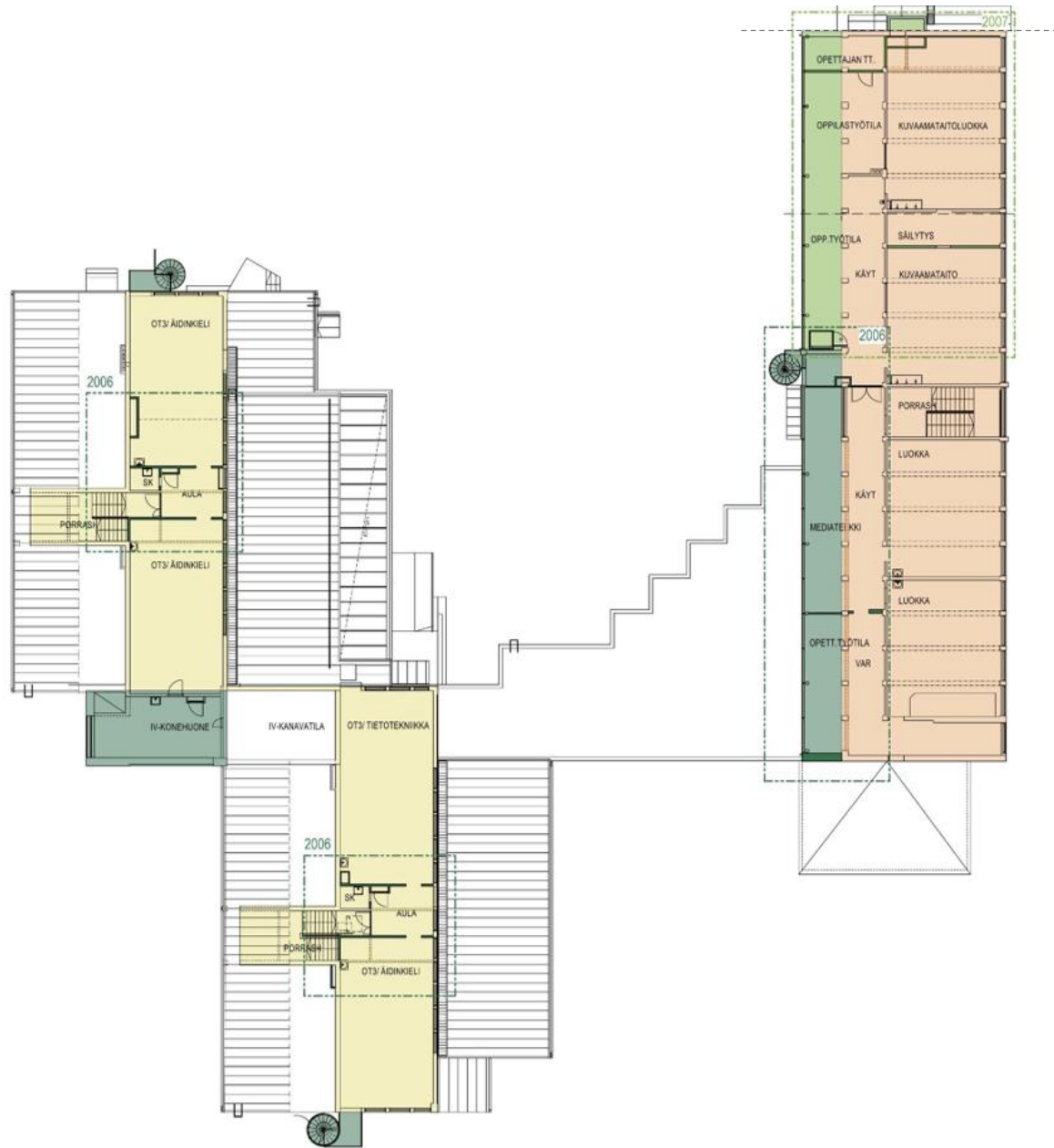

1. kerros, säilyneisyyskaavio

1935 - pääasiassa alkuperäisiä pintoja ja yksityiskohtia	purettuja alkuperäisiä elementtejä
1960 lisäluokkarakennus /muutos	1960 rakenne
1964 liikuntasali ja pääaularakennukset	purettu 1960 rakenne
1974 opetustilojen lisärakennukset/ muutokset	purettu 1964 rakenne
1975 - 1978 muutostyöt	1974 rakenne
1982 muutostyöt	purettu 1974 rakenne
1998 - 1999 muutostyöt	1975 - 1978 rakenne
2006 kirjasto ja mediatekki /muutos	purettu 1975 - 1978 rakenne
2007 laajennus /muutos	1982 rakenne
	purettu 1982 rakenne
	1998 - 1999 rakenne
	purettu 1998 - 1999 rakenne
	2006 rakenne
	purettu 2006 rakenne
	2007 rakenne

2. kerros, säilyneisyyskaavio

1935 - pääasiallisesti alkuperäisiä pintoja ja yksityiskohtia	purettuja alkuperäisiä elementtejä
1960 lisäluokkarakennus /muutos	1960 rakenne
1964 liikuntasali ja pääaularakennukset	purettu 1960 rakenne
1974 opetustilojen lisärakennukset/ muutokset	purettu 1964 rakenne
1975 - 1978 muutostyöt	1974 rakenne
1982 muutostyöt	purettu 1974 rakenne
1998 - 1999 muutostyöt	1975 - 1978 rakenne
2006 kirjasto ja mediatekki /muutos	purettu 1975 - 1978 rakenne
2007 laajennus /muutos	1982 rakenne
	purettu 1982 rakenne
	1998 - 1999 rakenne
	purettu 1998 - 1999 rakenne
	2006 rakenne
	purettu 2006 rakenne
	2007 rakenne

Viistokuva etelästä n. 2017. Lähde: Lappeenrannan kaupungin kaavoitus.

Kuvaus

Nykyinen yläkoulu koostuu viidestä eri aikana rakennetusta osasta, jotka ovat sisäyhteydessä toisiinsa.

- Entinen jatkokoulu vuodelta 1935 on valkoiseksi rapattu, kolmikerroksinen, klassisimin ja funktionalismin välivaiheeseen ajoittuva, pohjamuodoltaan T-kirjaimen muotoinen rakennus, jossa on saliosa ja luokkasiipi. Katto on loiva aumakatto.
- Lisäluokat vuodelta 1960 ovat kaksi lomittuvaa, pulpettikattoista, keskikäytävällistä rakennusmassaa, joissa on pienempi pulpettikatto itäsisvulla. Ruokala on pohjakerroksessa, ja siinä on lasikatto. Muotokieli lienee saanut vaikutteita 1957 valmistuneesta keskuskansakoulusta. Alkuperäinen kattoväri on ollut vaalea. Muu ulkoasun kuvaus on esitetty alueen yhteydessä.
- Vuoden 1964 laajennus käsittää uuden pääaulan, sivukäytävällisen luokkasiiven ja liikuntahallin aikaisempien osien itäpuolella. Liikuntahalli on harjakattoinen ja luokkasiipi pulpettikattoinen. Molemmissa 1960-luvun rakennuksissa on mukailtu keskuskansakoulun materiaaleja ja julkisivujäsentelyä, mikä tekee alueesta harmonisen.
- Pohjoinen laajennus entiseen jatkokouluun vuodelta 1974 on tehty vaaleasta, puhtaaksi muuratusta savitiilestä. Räystäslinja liittyy vanhaan, rapattuun osaan
- Mediateekki vuodelta 2010 poikkeaa muista monella tavalla. Se on tasakattoinen väliosa, joka kytkee vanhimmat lisäluokat muihin osiin. Lasiseinäisenä ja sisäpihan puolelta hammastettuna osalla on porttimainen ilme.

Pulpettikatot, valkoiset, paneloidut ikkunakentät ja punatiiliset päädyt ja pilasterit ovat yhteisiä aiheita yläkoulun laajennusosille, paitsi vuoden 1974 laajennukselle. Jatkokoulu erottautuu vanhimpana osana.

Entinen jatkokoulu

Jatkokoulu. Julkisivu Tietokadulle (länteen) 2018

Jatkokoulu. Sisäänkäynti Tietokadulta 2018

Jatkokoulu. Sisäänkäynti pihalta 2018. Ovenpielet ovat hakattua terastia.

Jatkokoulu. Julkisivu pihalle (etelään) 2018

Jatkokoulu. Julkisivu pihalle (itään) 2018. Oikealla juhlasalin ikkuna.

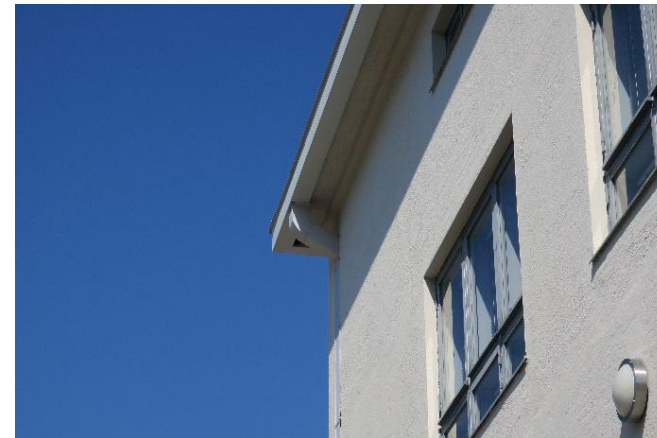

Jatkokoulu, luokahuoneiden ikkunat 2018.

Jatkokoulu, upotettu syöksytorvi, graniittiperustus ja terastirappauskaista 2018.

Jatkokoulu, räystäs 2018.

Jatkokoulu. Parveke sisäpihan puolella 2018.

Jatkokoulu. Sisäpihalle lisätty luiska. Oikealla seinustaa 2018.

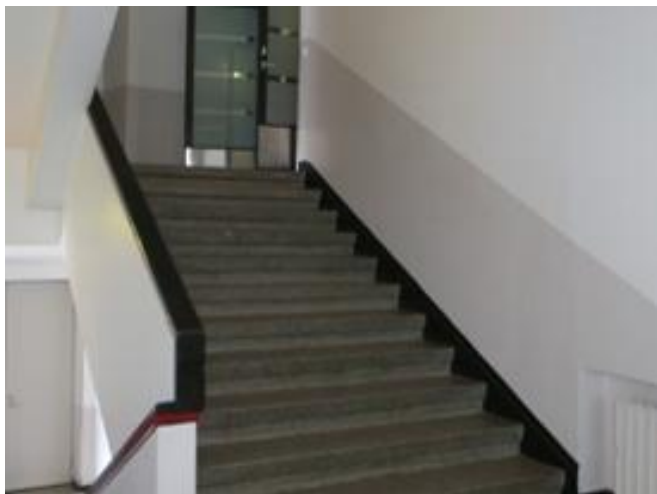
Jatkokoulu, lattiamosaikin detalji, 1. krs. Ensimmäiseen kerrokseen oli sijoitettu metalli- ja puutöiden opetustilat sekä paja ja valimo. 2018

Jatkokoulu, lattiamosaikin detalji, 2. krs. Teoreettisten aineiden luokat olivat toisessa kerroksessa. 2018.

Jatkokoulu, lattiamosaikin detalji, 3. krs. Ylin kerros oli varattu Luukkaan kansakoulun käyttöön. 2018.

Jatkokoulu, pääportaikko. 2018.

Jatkokoulu, alkuperäinen porraskaide. 2018.

Jatkokoulu, kattomaalaus portaikossa. 2018.

Jatkokoulu, musiikkisali, 2. krs. Taiteilija Hannes Malisto teki entisen juhlasalin kattomaalaukset joka kuukaudelle. 2018.

Jatkokoulu, työpaja, 1. krs. 2018

Jatkokoulu, kellarikerroksen aukko väliseinässä. 2018.
Alla: Jatkokoulu, porrashuoneen väliovi 2018.

Jatkokoulu, musiikkisalin katon detajji. 2018.

Arviointi

Entisen jatkokoulun ulkoasu on kokonaisuudessaan säilynyt hyvin rakentamisajankohtansa asussa: Kattomuoto, rappaukset, aukotus, julkisivujäsentely ja detaljit, ikkunat ja ovet. Vanhan osan pohjoispuolelle tehty laajennus heikentää alkuperäisen osan hahmottamista, eikä sovi puhtaaksi muurattuine, vaaleine tiilijulkisivuineen tontin muuhun rakennuskantaan. Portaikot ja monet sisäovet varsinkin kellarissa sekä musiikkisalin alkuperäiset kattomaalaukset ovat myös hyvin säilyneet. Jotkut koteloinnit ja putkivedot on tehty häiritseviin paikkoihin. Ulkoasu ja mainitut detaljit ovat muutosherkkiä.

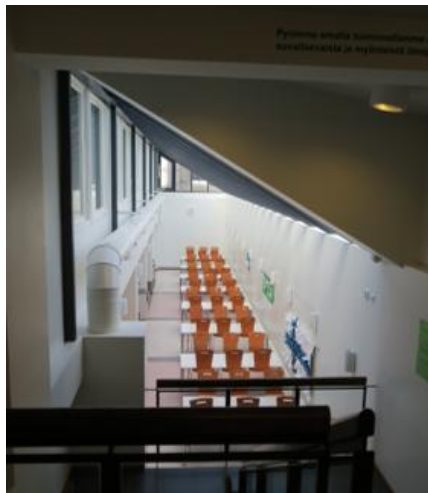
*Lisäluokkien julkisivu Hallituskadulle (etelään) 2018.
Rakennusvuosi 1960.*

Lisäluokkien pohjoispääty luoteesta 2018.

Lisäluokat Hallituskadulta, lounaasta 2018

*Lisäluokkarakennuksen lasikattoinen
ruokasali 2018.*

Piha

Sisäpihan materiaaleina on nupukivi seinustoilla, vanhan osan kulkureiteillä noppakiveys ja uudempien osin reiteillä betonikiveys. Muu osa jalankulkuosuuksia on asfaltoitu. Tontin kaakkoisosassa on leikkipiha, joka on tehty nurmikumpareelle.

Piha-alueet on käsitelty tontin yhteydessä.

Lisäluokat, julkisivu sisäpihalle (lounaaseen) 2018.

Yläkoulun vuoden 1963 siiven julkisivu pihalle (länteen). Lasiosuus on vuonna 2007 tehty avoin kirjasto käytävän viereen. Taustalla näkyy istutettu rivi pylväshaapoja. 2018

Yläkoulun vuoden 1963 luokkasiipi ja vasemmalla mediateekin ikkunoita Hallituskadulta etelästä 2018.

Kulkureitti vuoden 1963 pääsisäänkäynnille Hallituskadulta (kaakosta) luokkasiiven seinustan viertä 2018.

Arviointi

Lisäluokkia ja laajennuksia on muokattu ja täydennetty melko paljon rakentamisensa jälkeen. Niiden arvo on paitsi paikkakunnan opetushistoriassa, myös kokonaisuuden osana. Ne ovat vähemmän muutosherkkiä kuin entinen jatkokoulu. Laajennusten suhteellisen yhtenäinen ulkoasu materiaaleineen, väreineen ja kattomuotoineen on tärkeä säilyttää variaationa ja muistumana puretusta keskuskansakoulusta (alakoulusta).

Vuoden 1974 laajennus entisen jatkokoulun pohjoispuolelle. Näkymä luoteesta 2018. Valkoinen osa on jatkokoulun juhlasaliosa.

Yläkoulun uusi osa vuodelta 2007: mediateekki. 2018.

Muuntamo, näkymä luoteesta 2018.

Muuntamo, pääty pohjoisesta 2018.

Muuntamo, julkisivu idästä 2018.

Rakennushistoria

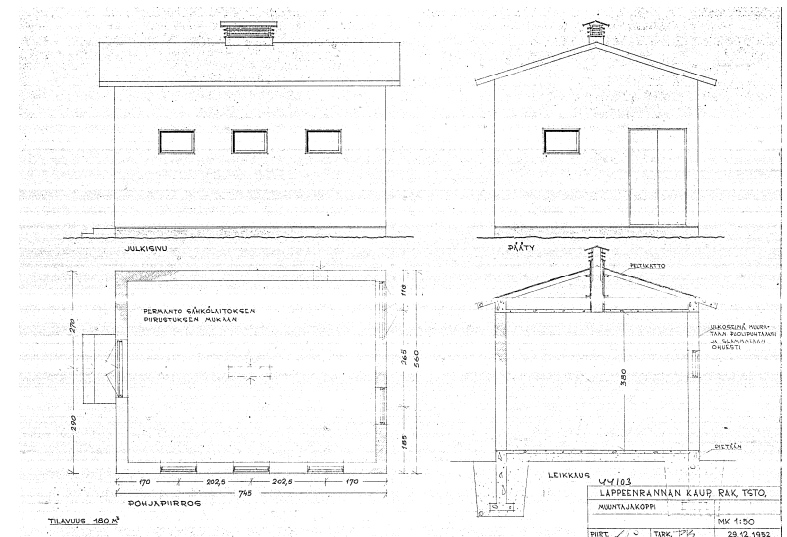
Muuntamokoppi on rakennettu 1953. Suunnittelu on tehty Lappeenrannan kaupungin rakennustoimistossa joulukuussa 1952. Suunnittelijan nimi ei ole tiedossa. Rakennuspiirustuksissa seinät on määriteltä muurattaviksi puolipuhkiksi ja slammattaviksi ohuelti. Katteeksi on määriteltä peltikatto. Muutosten ajankohta ei ole tiedossa. Päädyn metallioven valkoinen väri ei liene alkuperäinen.

Kuvaus

Rakennus on tiilirunkoinen ja pitkiltä sivuiltaan vaaleanharmaalla, karkealla roiskerappauksella rapattu. Harjakattoinen rakennus on tehty lähelle Tietokatua. Räystäät ovat alta avoimet, eikä pitkillä sivuilla ole otsalautoja. Ikkunat lienevät alkuperäisiä ja lasitettu rautalankasilla. Kate on ilmeisesti varttikatetta. Katolla on painovoimaisen ilmanvaihdon poistoilmaputki.

Arviointi

Pieni rakennus on säilyttänyt hyvin rakennusaikaisen asunsa ja täydentää sellaisena tontin 1950-luvun ohueksi jäänyttä kerrostumaa.

Muuntamokopin rakennuspiirustukset.

Lähde: Lappeenrannan kaupungin rakennusvalvonnan arkisto.

Polkupyöräkatos koillisesta 2018.

Polkupyöräkatos lounaasta 2018.

Rakennushistoria

Arkkitehdit Martikainen-Ypyä suunnittelivat vuonna 1957 valmistuneen keskuskansakoulun pihalle kaksi polkupyöräkatosta. Suuremman katoksen sijainti oli asemapiirroksessa etelämpänä pihan toisella laidalla, mutta rakennettiin kuitenkin lähelle koulua. Katos suojeltiin asemakaavalla samalla kuin alakoulurakennuskin, vuonna 2011.

Kuvaus

Katoksen tiilirunko on muurattu kolmen betonipilarin väliin. Päädyt seisovat vapaasti. Pilarit ovat myös lipputangonjalustoja. Kattokannattajat ovat pyöreää teräsputkea ja neliöputkea. Katteena ollut asbestipitoinen poimulevy on purettu huonokuntoisena, mikä on aiheuttanut sateelle alttiin tiilimuurauksen rapautumista. Katoksen piirustuksia ei löytynyt arkistoista.

Arviointi

Katos on korjattavissa ja ainoana säilyneenä suojeltuna puretun alakoulun osana se on paitsi arkkitehtuurin, myös tontin historiallisen luettavuuden kannalta merkityksellinen

Vasemmalla: 1958, Lauritsalan keskuskansakoulu;

Virtanen Pekka V., kuvaaja. Lähde: Lappeenrannan museot, <https://finna.fi>

Aluekeittiö ja jäteaitaus, julkisivu etelään 2008

Aluekeittiö, julkisivu itään Osulankadulle 2018

Aluekeittiö lounaasta 2018.

Aluekeittiö lounaasta 2018.

Rakennushistoria

Jo jatkokoululla oli ruokala, josta toimitettiin ruokaa muillekin kouluille. Uudehko, vuonna 2010 valmistunut aluekeittiö jatkaa tätä perinnettä.

Kuvaus

Kattomuoto on loiva harja. Päätyräystäät ovat hyvin lyhyet. Rakennuksen päätyjulkisivut ovat punatiiltä ja pitkien sivujen julkisivut harmaata peltiä. , jäteaitauksen seinät tiilenväristä peltiprofiilia, Asfaltoitu lastauspiha on itäpuolella. Sijainti tontilla on ollut ennen alakoulun purkamista huomaamaton ja liikenteellisesti erotettu piha-alueista.

Arviointi

Alakouluun alun perin kytketty aluekeittiö liittyy muuhun rakennuskantaan lähinnä vain materiaalien ja värien osalta. Palveluna keittiötoiminta on enemmänkin käytännöllinen kuin kulttuurihistoriallisesti merkittävä.

Päiväkoti: Näkymä Tietokadulta lounaasta 2018.

Päiväkoti: Itäjulkisivu ja leikkipiha 2018.

Päiväkoti: Näkymä koillisesta 2018.

Päiväkoti: Eteläpääty kaakosta 2018.

Päiväkoti: Varasto pohjoisesta 2018..

Päiväkodin perushahmo etelästä katsottuna muistuttaa entisen keskuskansakoulun (alakoulun) purettua rakennusta. Kaksikerroksisen rakennuksen julkisivut ovat pääosin tiiltä ja tiilipilasterien välissä on ikkunat ja valkoista paneelia. Kattomuoto on 1950- ja 60-luvuilla käytetty otsalipallinen pulpettikatto. Muista koulukeskuksen rakennuksista poiketen päiväkoti rajaa pihapiiriä aivan tontin rajalla, ja sen leikkipiha on aidattu. Pihassa on levyverhoiltu varasto.

Koulukeskus on Lauritsalan kaupunginosalle tärkeä usealla tavalla. Tontille ensiksi rakennettu kansakoulu oli pitkään silloisen Luukkaan kylän ja 1932 kauppalaksi muodostetun Lauritsalan ensimmäinen julkinen rakennus. Maanhankinnan ja kaavoituksen keinoin koulun kortteliin kasvatettiin koko koulujärjestelmän käsittävä koulukeskus täydentämään kunnan hallinnollista keskusta.

Koulukeskuksen olemassa oleva rakennuskanta on vehreän, matalasti rakennetun kaupunginosan ytimessä keskeisellä paikalla. Kortteli on pohjoisosaa lukuun ottamatta tasainen ja lähimaasto Salpausselälle tyypillistä mäntykangasta. Pitkiä näkymiä on niukasti. Kaukonäkymässä Saimaan suunnasta koulurakennukset jäävät kesällä paljolti puuston peittoon. Salpausselän pohjoisrinnettä myötäilleen alakoulun purkamisen jälkeen koulukorttelin julkisivu on pohjoisen suuntaan tilapäisesti aikaisempaa rikkonaisempi.

Historialliset arvot

Opetushistoriallinen arvo:

Koulukeskuksessa näkyy yhä lähes kaikki kerrostumat Suomen koululaitoksen vaiheista: tosin alakouluista, aikaisemmista kansakoulurakennuksista on jäljellä vain 1950-luvun lopulla valmistunut tiilirunkoinen polkupyöräkatos. Yhteiskoulu ja lukiona toiminut osa ovat yhä olemassa, ja uusimpana alueella on varhaiskasvatuksen osuus, päiväkotit esikouluineen. Näin laaja koulukokonaisuus keskitetysti esikoulusta alkaen samassa korttelissa on harvinaista.

Lauritsalan koulukeskuksen vanhin säilynyt osa, yhteiskoulu, entinen jatkokoulu, oli aikanaan edelläkävijä kyseisen koulutusvaiheen sisältöä tukevassa suunnittelussa. Vuonna 1935 valmistunut koulu ennakoi seuraavana vuonna käynnistettyä Suomen jatkokoulujen toiminnan kehittämistä.

Rakennushistorialliset arvot

Arkkitehtoniset arvot:

Rakennus 1: Merkittävän koulusuunnittelijan, kouluhallituksen arkkitehti Toivo Salervon suunnittelema rakennus edustaa tasavälisine ikkunoineen ja loivine aumakattoineen klassismia ja alkavaa funktionalismia kolmekymmenluvulle tyypillisin piirtein: korkeat, terastirappauksella korostetut sisäänkäynnit, porrashuoneiden mosaiikkibetonilattiat kuviointineen sekä kaiteiden teräsosien jako. Jatkokoulusuunnittelun edelläkävijänä kolme selvästi erillistä osaa: Salit, sekä luokat käytävineen. Myöhemmät laajennukset vaikeuttavat osittain alkuperäisen osan hahmottamista.

Polkupyöräkatos: Arkkitehtien Martikainen – Ypyä suunnitteleman, suojeltuna puretun alakoulun tyylikäs, tiiliseinäinen polkupyöräkatos lipputankotelineineen edustaa rapistuneenakin aikansa yksityiskohtia myöten huolella suunniteltua koulumiljöötä.

Lukiona ja myöhemmin yläkouluna toiminut kaksiosainen rakennus sekä myöhemmät kaupunginarkkitehti Reino Ahjopalon suunnittelemat rakennukset toistavat hillitysti puretun alakoulun teemoja. Rakennuksille on ominaista laajat lasiseinät käytävien ja sisäänkäyntien yhteydessä.

Uusinta kerrostumaa edustava polveileva mediateekki kuvastaa uusien opetusmenetelmien avoimuutta ja itseohjautuvuutta. Useiden laajennusten myötä korttelin pihat ovat yhä enemmän rakennusten rajaamia, kun rakennukset alun perin olivat pihojen ympäröimiä.

Maisemalliset arvot

Osa kokonaisuutta:

Materiaaleiltaan ja muotokieleltään suurelta osin toistensa kaltaiset rakennukset muodostavat ulkoasultaan melko yhtenäisen kokonaisuuden, jonka perustana on aikaisemmin purettu alakoulu tiili- ja levypintoineen, tiilipilastereineen ja pulpettikattoineen.

Keskuksen vanhin, ilmeeltään poikkeava osa taas liittyy entisen kauppalan alkuvaiheiden muihin kunnianhimoisiin funktionalistisiin rakennushankkeisiin lähikortteleissa. Edustavien, julkisten rakennusten muodostama keskusta-alue puistoineen on pitkälti entisen kauppalan 1940-luvun laadukkaan asemakaavoituksen ja 1950-luvun yleiskaavoituksen ansiota.

Säilyneisyys, muutosherkkyys ja toimenpidesuosituks

Yleistä: Ajalliset kerrostumat tulisi säilyttää ja mahdollisuuksien mukaan kertovuutta palauttaa.

- § Entisen jatkokoulun osuuden ulkoasu on valtaosin hyvin säilynyt ja rakentamisaika on yhä tunnistettavissa. Ulkoasu ei kestä paljon muutoksia, ja erilaiset rappaukset, terastit ja graniitit on säilytettävä. Sisätiloista parhaiten ovat säilyneet sisäänkäyntiosan portait ja musiikkisali kattomaalauksineen. Kellaritiloissa on säilytetty osa peiliovista.
- § Yläkoulun osat ja päiväkotit eivät ole kovin muutosherkkiä, mutta niiden kattomuodot ja julkisivumateriaalit ja –värit on hyvä pitää yhtenäisinä.
- § Polkupyöräkatot on korjattavissa ja palautettavissa alkuperäiseen hahmoonsa.
- § Uudelle rakennukselle luontevin paikka on purettu koulun paikalla pääosin rinteeseen suuntaisena.
- § Korttelin poikki aikanaan kulkenut Urheilukatu näkyy yhä rakentamattomana, osin puurivin reunustamana alueena, jonka toisessa päässä on pysäköintialue. Korttelin poikki johtanut kulkuyhteys olisi tärkeää säilyttää esimerkiksi korttelin sisäisenä kevyen liikenteen reittinä kertomassa paikallisesta liikennehistoriasta. Nykyisin voimassa oleva asemakaava tukee tätä tarkoitusta.
- § Ensimmäisen, puisen kansakoulun rakennuksista ei ole tontilla jälkiä, mutta sekä opettajien että silloiseen opetukseen kuuluneiden oppilaiden kasvimaat voisi olla mahdollista merkitä asiaan kuuluvaa kasvillisuutta hyödyntäen entisille paikoilleen muistuttamaan eri aikakausien tavoitteista.

Painetut lähteet

Ignatius, Tarja et. al., Kunta kaupungin kupeessa. Lappeen historia II, Vuodet 1865-1966. *Porvoo 2011.*

Lauritsalan kauppala. *Helsinki 1961*

Riska, Leena, Lauritsalan kauppalan historia. *Jyväskylä 1996*

Murto, T.G, Lappeen pitäjän historia II vuodesta 1784 nykypäiviin. *Lappeenranta 1929.*

Riska, Leena, Lauritsalan kauppalan historia. *Jyväskylä 1996.*

Ylioppilasmatrikkeli 1906, numero 30586

Painamattomat lähteet

www.kuvakokoelmat.fi

www.finna.fi

Museoviraston kuvakokoelmat
Etelä-Karjalan museon kuvakokoelmat
Lappeenrannan museoiden kuvakokoelmat

<https://astia.narc.fi>

Suomen Kansallisarkiston karttakokoelmat

Lappeenrannan Rakennusvalvontaviraston arkisto

Lappeenrannan kaupungin arkisto (LKA)

Suomen arkkitehtuurimuseo

Lappeenrannan merkittävät rakennukset, Kaupunkisuunnittelutoimisto, Yleiskaavaosasto 1984

Lauritsalan kirkkokortteli, asunto- ja virasto-osan rakennushistoriaselvitys. *Pöyry Finland Oy 7.4.2014*

Ahola, Teija; Lauritsala-talon rakennushistoriaselvitys. *Selvitystyö Ahola 7.5.2016.*

Ahola, Teija; Lauritsalan terveystalon rakennushistoriaselvitys. *Selvitystyö Ahola 16.2.2016.*

Lauritsalan keskuskansakoulu, rakennushistoriaselvitys, luonnos. *Pöyry Finland Oy 12.5.2014*

Lauritsalan terveystalon korjaussuunnitelma, Diplomityö – Oulun Yliopiston Arkkitehtuurin Tiedekunta; *Hulkkonen, Minna; Pääohjaaja Ylimaula, Anna-Maija; 24.5.2016*

<http://www.mfa.fi/>

*Koulurakentamisen historiaa
Arkkitehtiesittelyjä*

Bilund, Antti; Lappeenranta. Keskustaajaman osayleiskaava-alueen historiallisen ajan muinaisjäännösten inventointi 2014. Mikrolitti Oy.

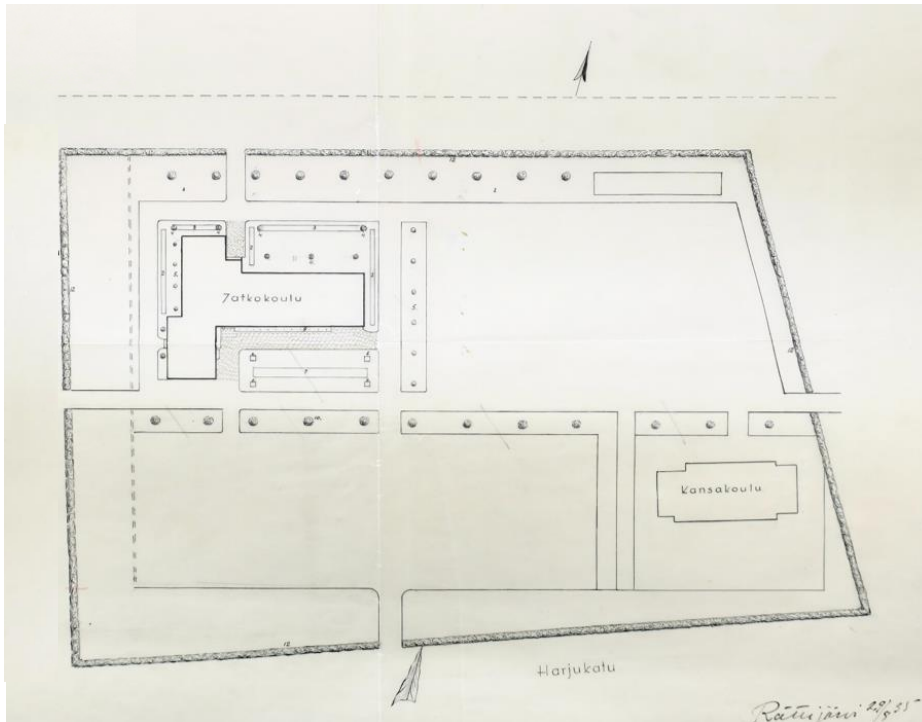
Suulliset lähteet

Asemakaava-arkkitehti Matti Veijovuori

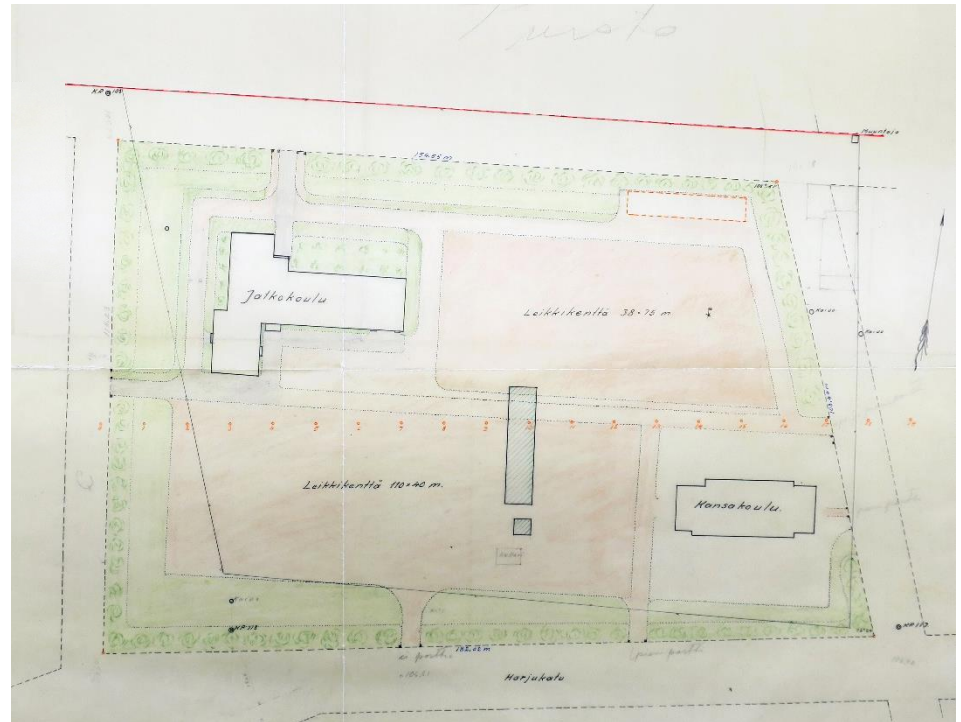

Ilmakuva, Lappeenrannan kaupunki

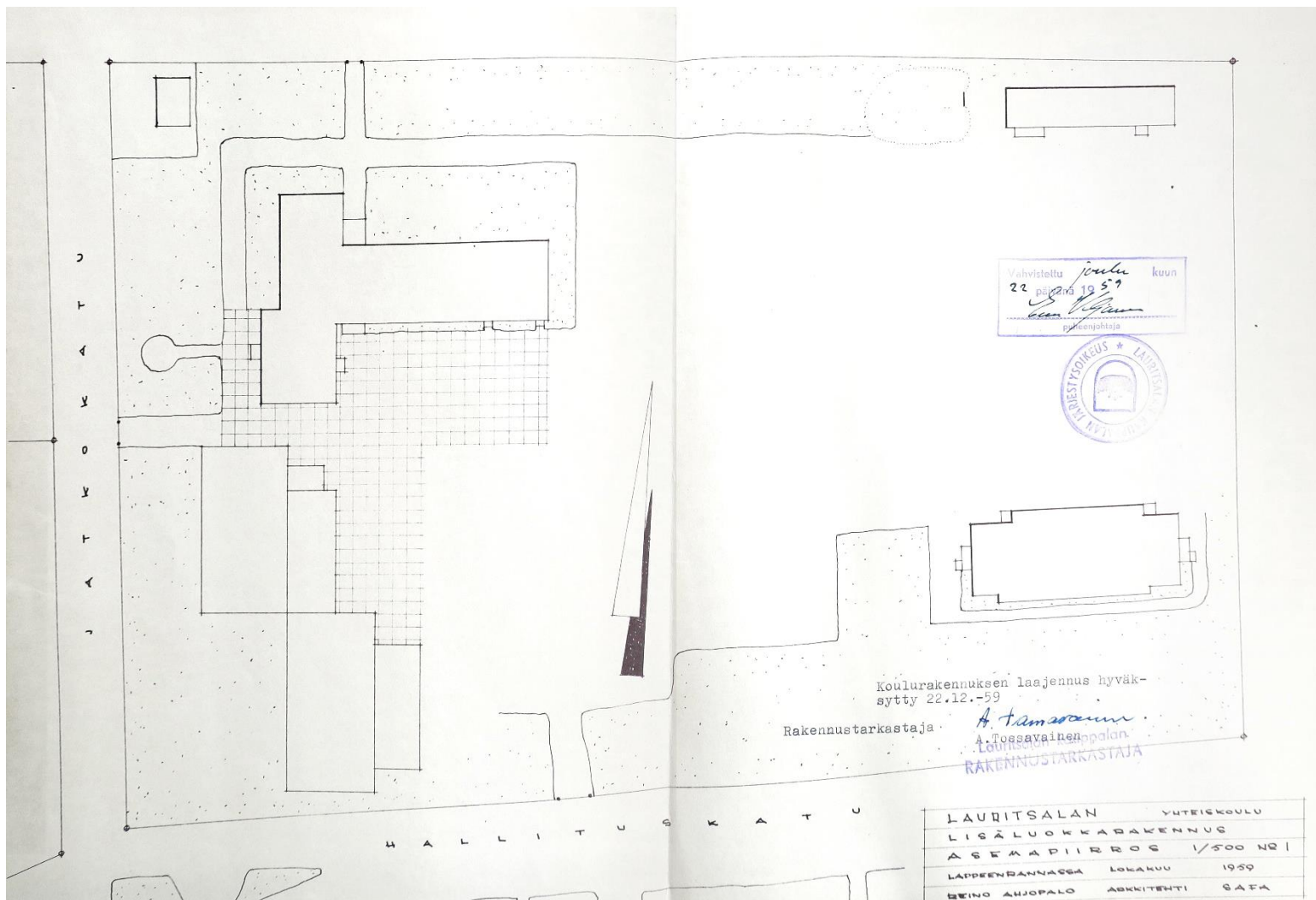
www.sitowise.com

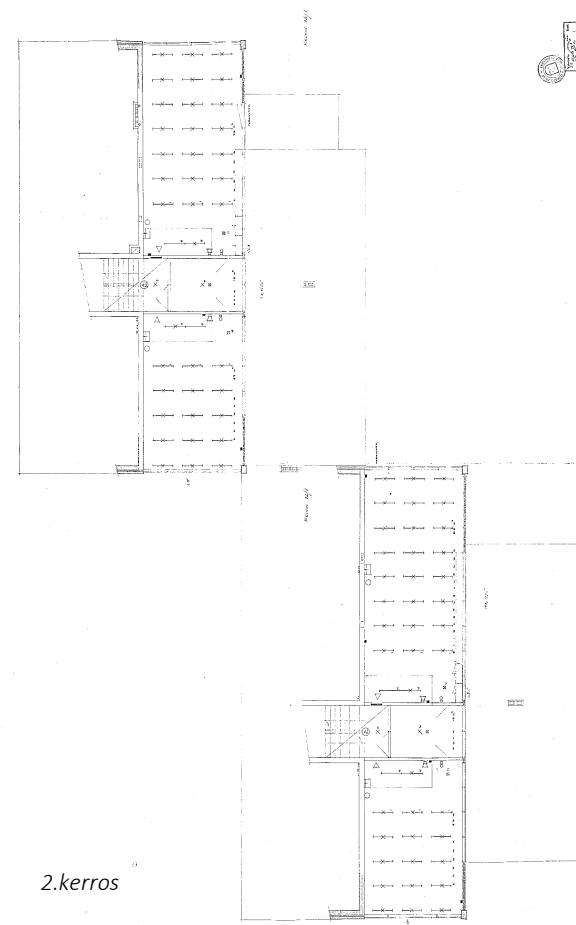
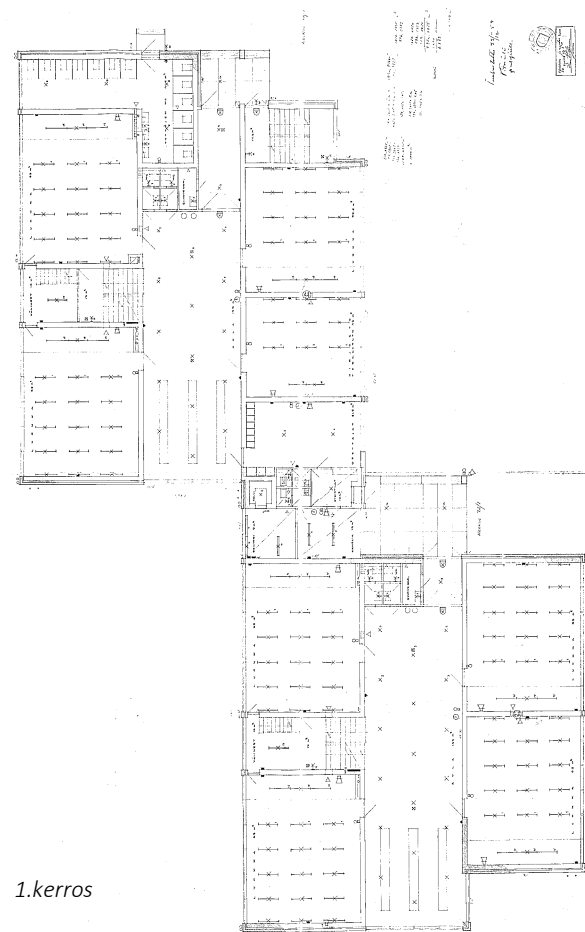
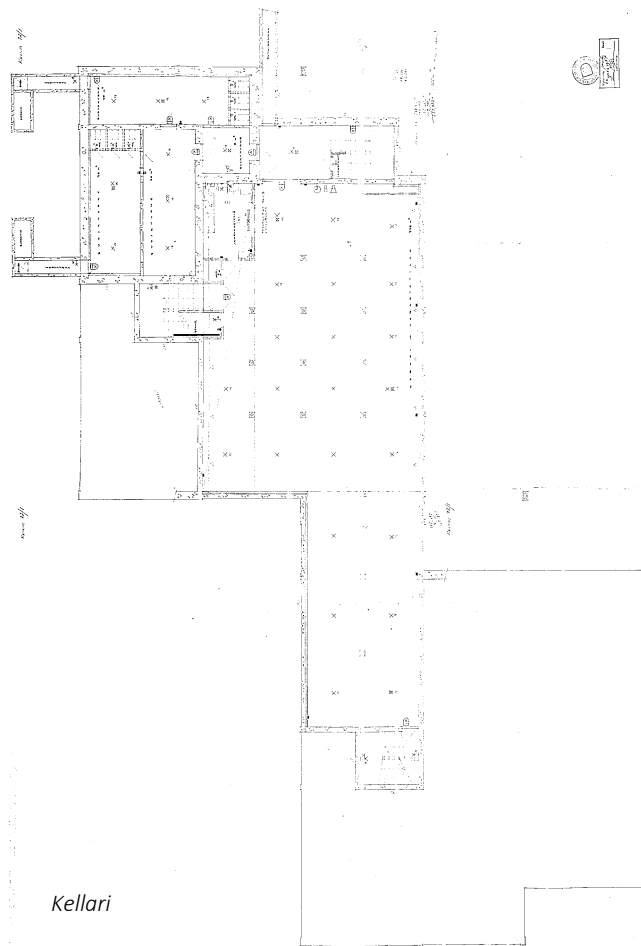
29.05.1935, Pienennös ehdotuksesta Lauritsalan Jatkokoulun kasvijärjestelyksi.
Lähde: Lappeenrannan kaupunginarkisto, käynti 06.06.2018

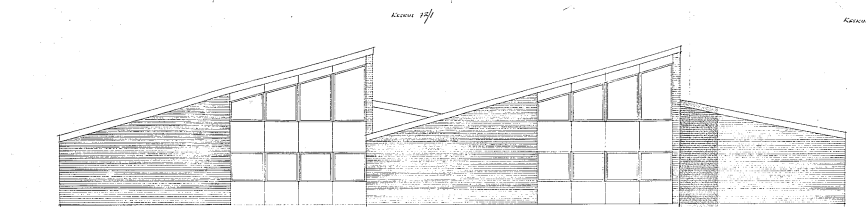
20.07.1935, Pienennös suunnitelmasta Jatkokoulun ja Luukkaan kansakoulun
pihamaan tasoittamiseksi.
Lähde: Lappeenrannan kaupunginarkisto, käynti 06.06.2018

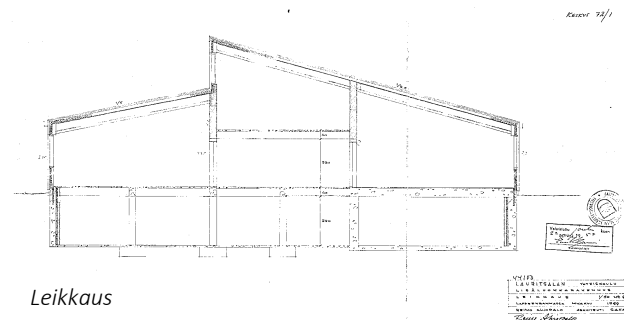
1959, Pienennös Lauritsalan Jatkokoulun asemapiirustuksesta.
Lisäluokkarakennuksen rakentaminen hyväksyttiin 22.12.1959.
Lähde: Lappeenrannan kaupunginarkisto, käynti 06.06.2018

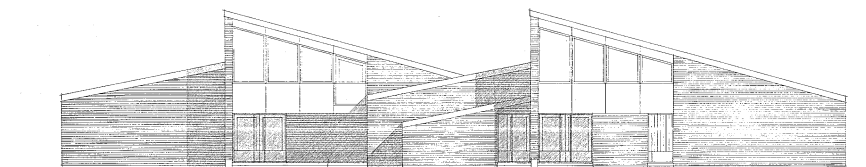
1959, Pienennökset Lauritsalan yhteiskoulun lisäluokkarakennuksen pohjapiirustuksista.
Lähde: Lappeenrannan rakennusvalvonnan arkisto

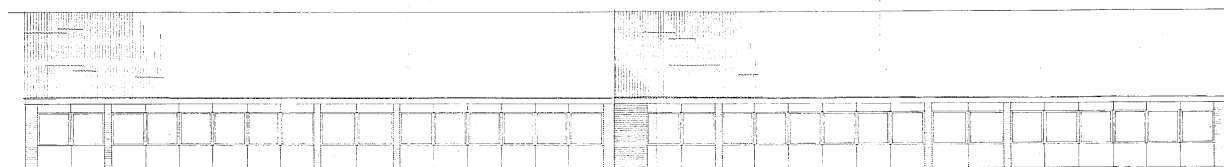
Pääty etelään

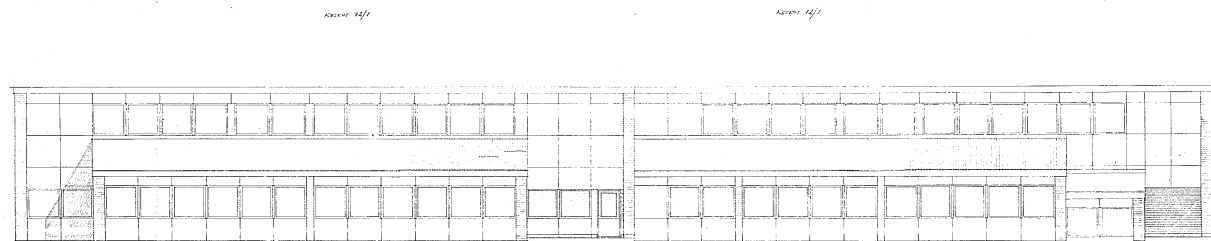
Leikkaus

Pääty pohjoiseen

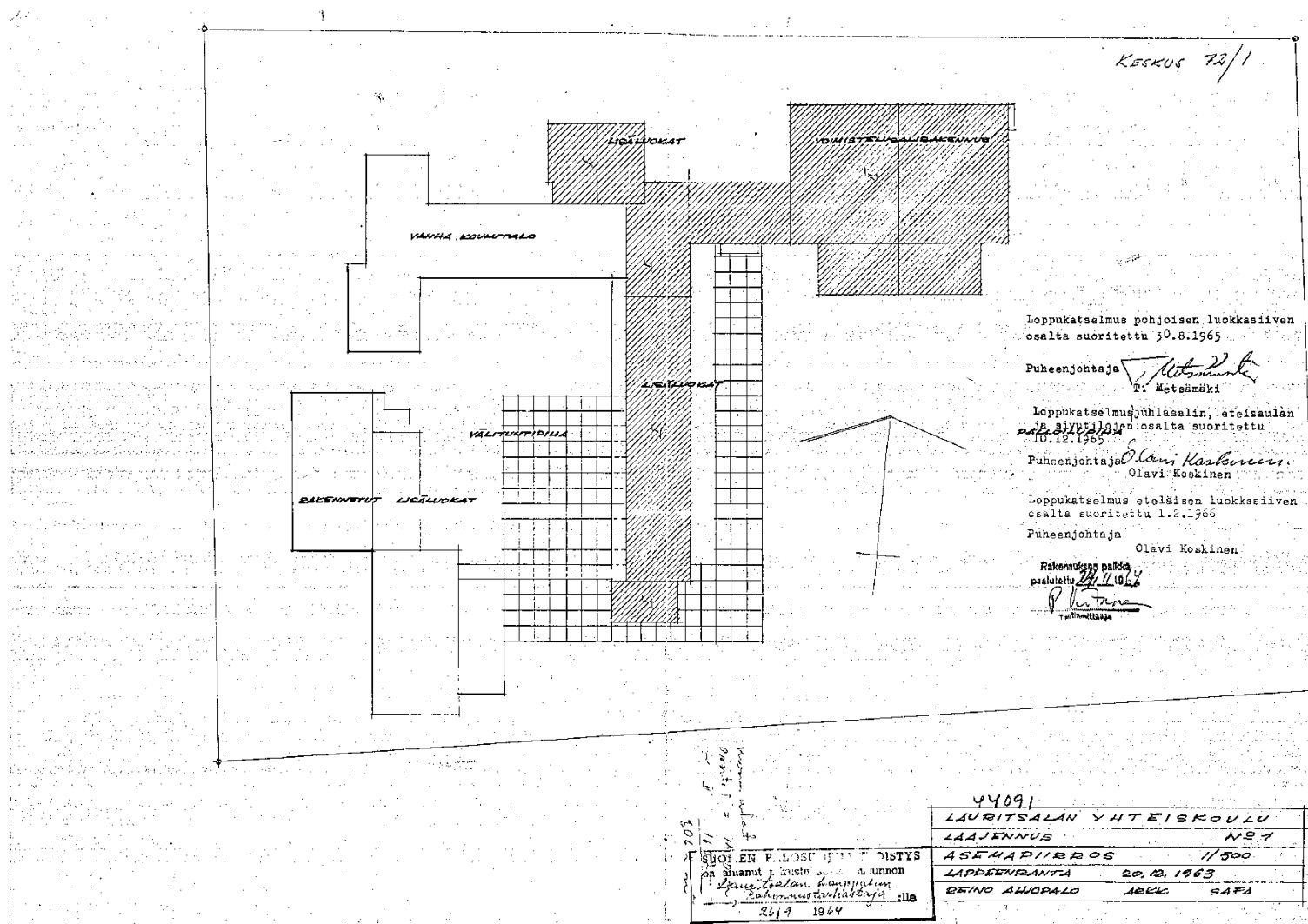

Takasivu (länteen)

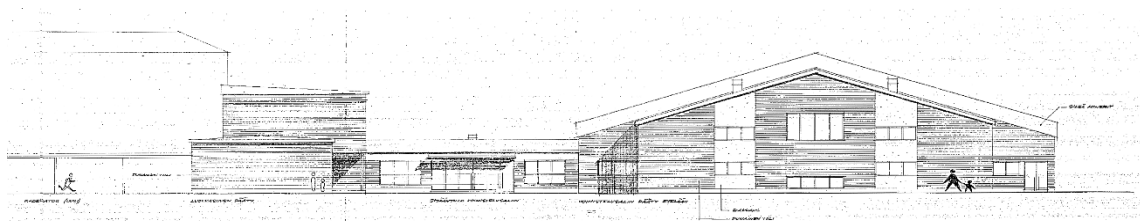

Pihasisu (itään)

1959, Pienennökset Lauritsalan yhteiskoulun
lisäluokkarakennuksen leikkaus- ja julkisivupiirustuksista.
Lähde: Lappeenrannan rakennusvalvonnan arkisto

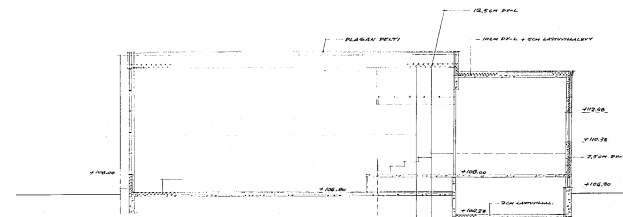

1963, Pienennös Lauritsalan yhteiskoulun asemapiirroksesta.
Laajennus ja lisärakennukset.
Lähde: Lappeenrannan rakennusvalvonnan arkisto

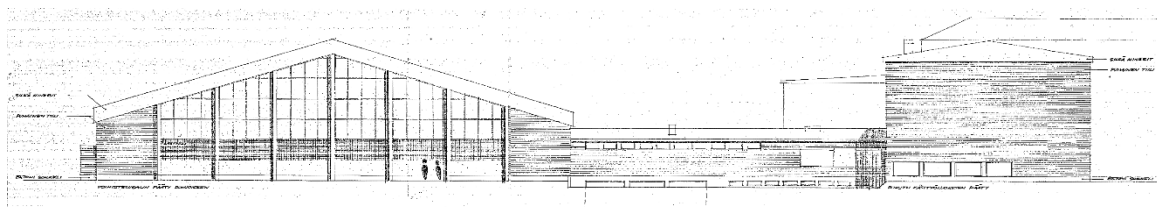

Luokkasiiven pääty

Voimistelusalin pääty etelään

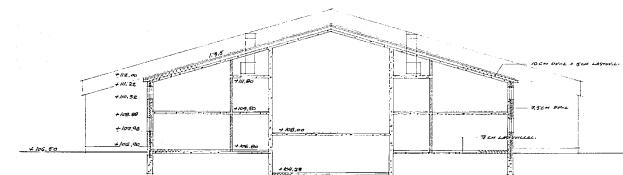

Leikkaus voimistelusalin kohdalta pituussuunnassa

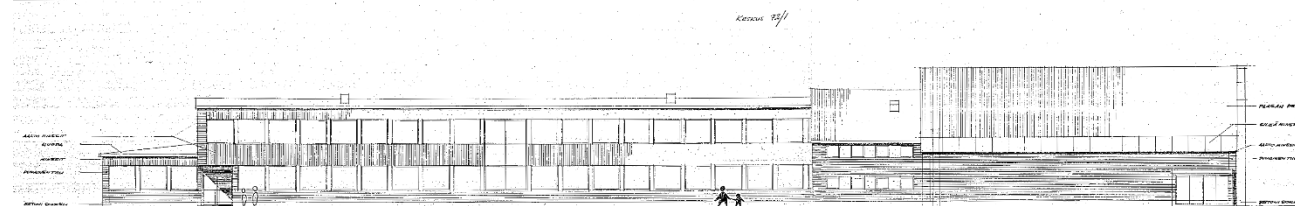

Voimistelusalin pääty pohjoiseen

Poikien käsityöluokkien pääty

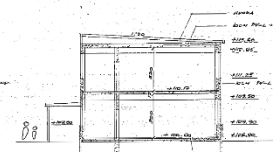

Leikkaus voimistelusalin aputilojen kohdalta

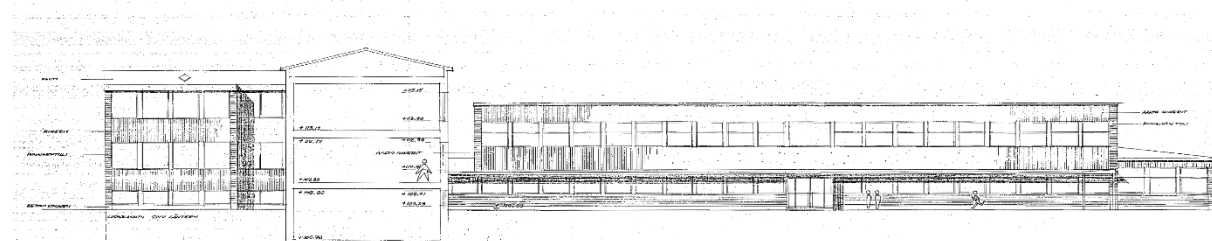

Luokkasiipi itään

Voimistelusalin itään

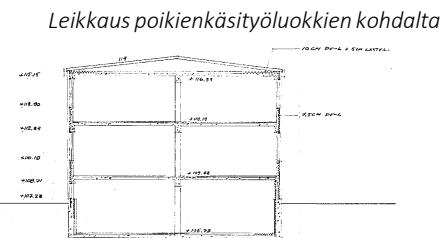

Leikkaus luokkasiivestä

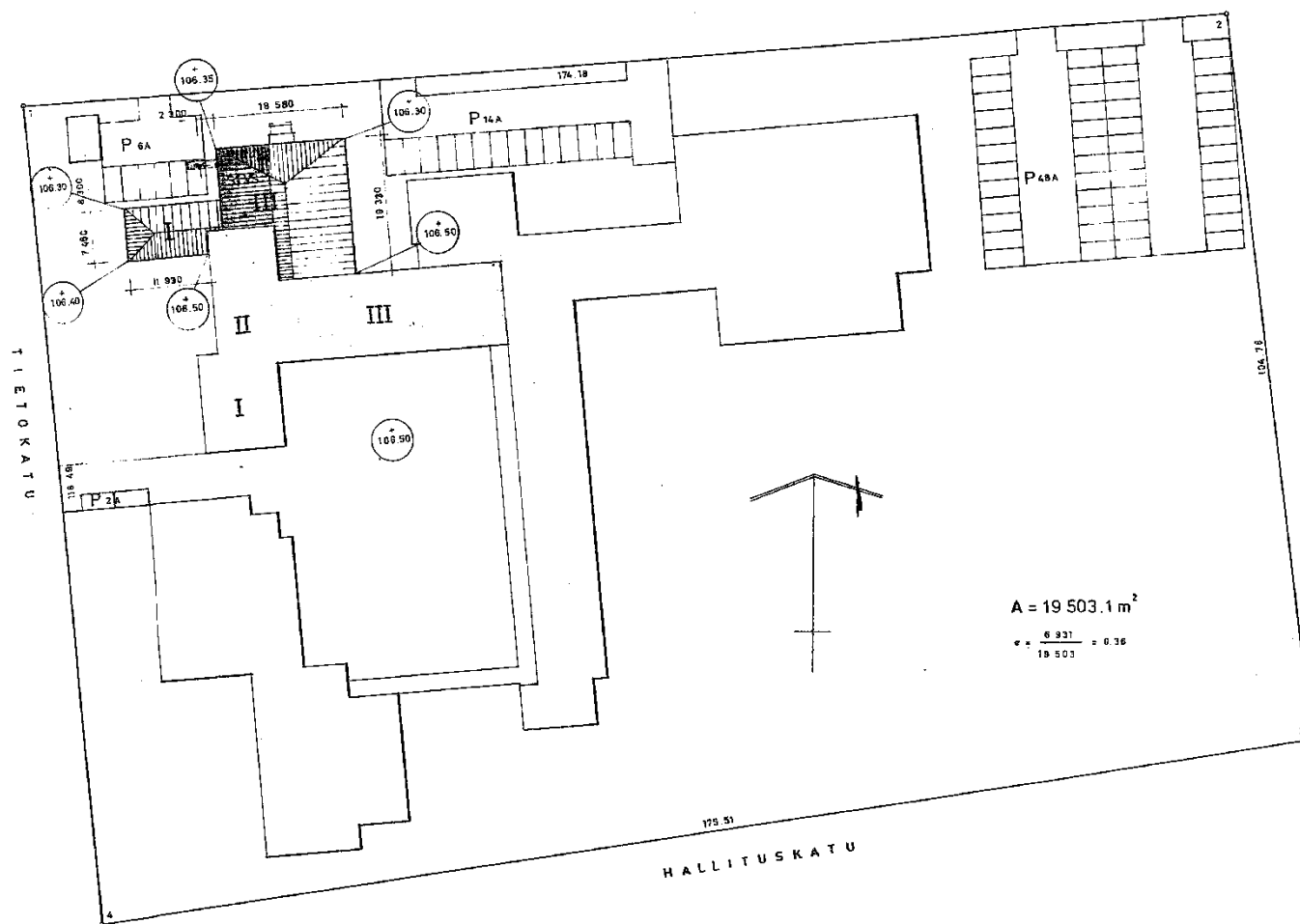
Luokkasiipi länteen

Vanha koulutalo

Leikkaus poikienkäsityöluokkien kohdalta

1963, Pienennökset Lauritsalan yhteiskoulun lisärakennuksen julkisivu- ja leikkauspiirustuksista.
Lähde: Lappeenrannan rakennusvalvonnan arkisto

452/73
RAKENNUSASTUTUS

6 931 m² KERROSALAA
70 AUTOPAIKKAA 4100 m²
70 x 25 x 1 750 m² AUTOPAIKAT

Hyväksytty noudatettavaksi
toissijaa Lappeenranta
kunnan kunnallisen
Maistraatin puolesta

Lun.

RAK. TILAVUUS 4 500 m³
RAK. ALA 397 m²
KERROSALA 985 m²

1973.9.26
Lappeenranta
16.9.73
Jouko Vainio

A = 19 503.1 m²

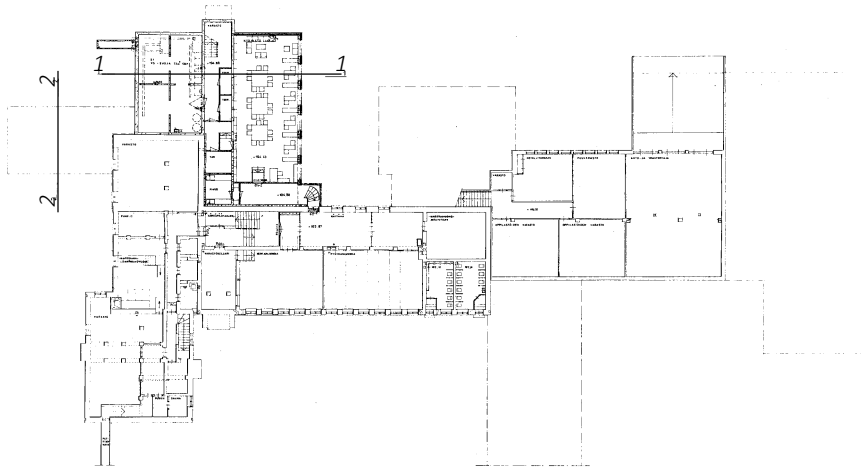
$\epsilon = \frac{6.931}{19.503} = 0.35$

19734

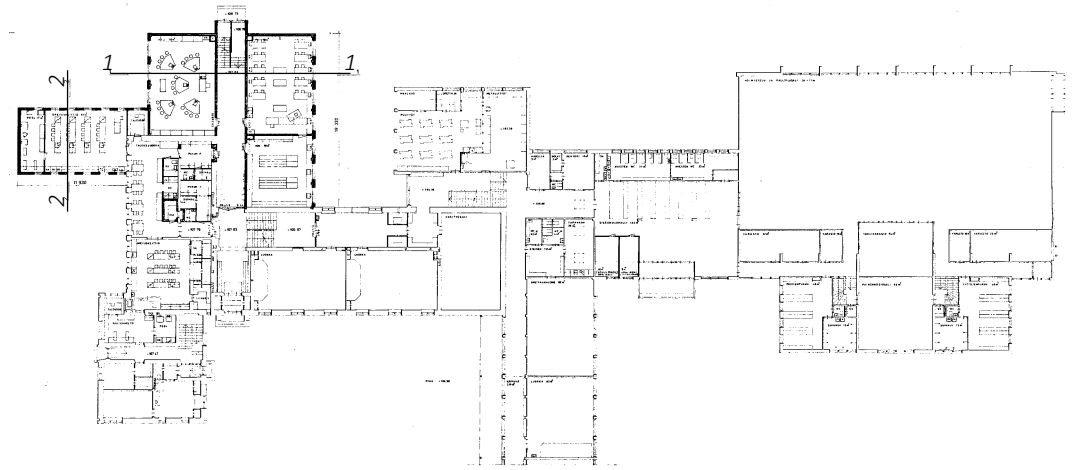
NO 01	PAA
RAKENNUSOIKEUSLAJENNUS	
RAKENNUSKOHDTE	
LAURITSALAN YHTEISKOULU	
Sijainti:	
kunta	LAPPEENRANTA
kuop. osa	33 LAURITSALA
kortteli	72
lotte	1
osasto	
SISÄLTÖ	MK
ASEMPIIRROS	1:500
LAPPEENRANTA	
30 / 09 1973	<i>Reino Ahjopalo</i>
ARKKITEHTI: SAFA	REINO AHJOPALO

01.08.74
KORJ. 29.06.74

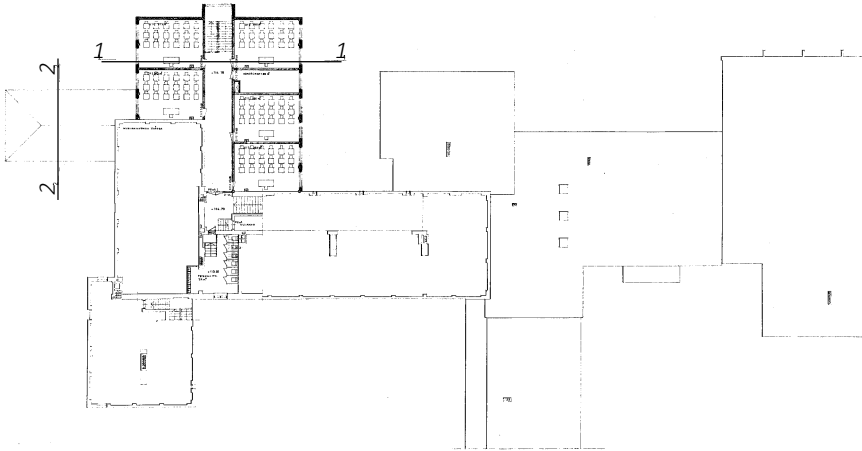
1973, Pienennös Lauritsalan yhteiskoulun asemapiirroksista. Laajennus.
Lähde: Lappeenrannan rakennusvalvonnan arkisto

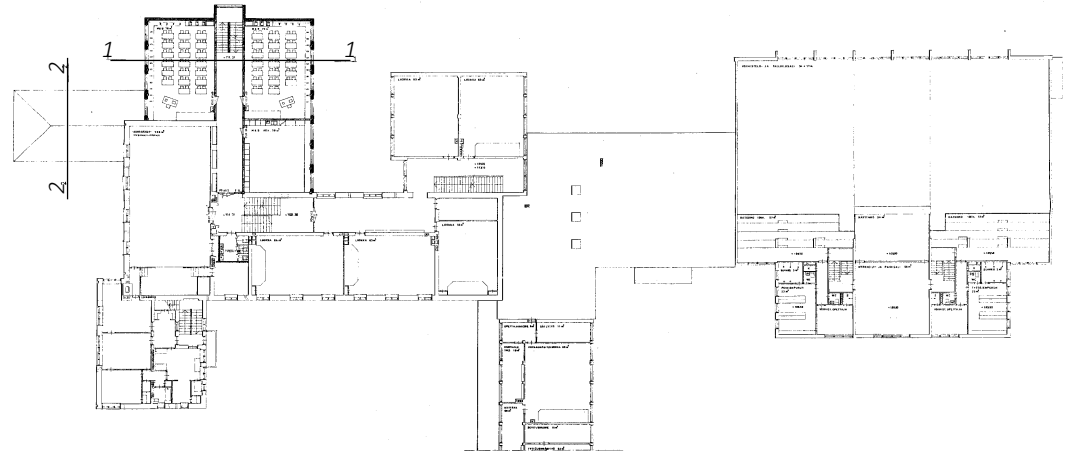
Kellarikerros

1. kerros

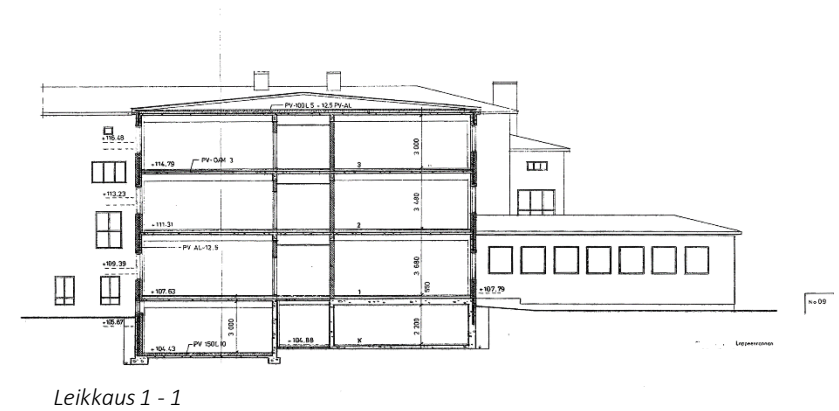
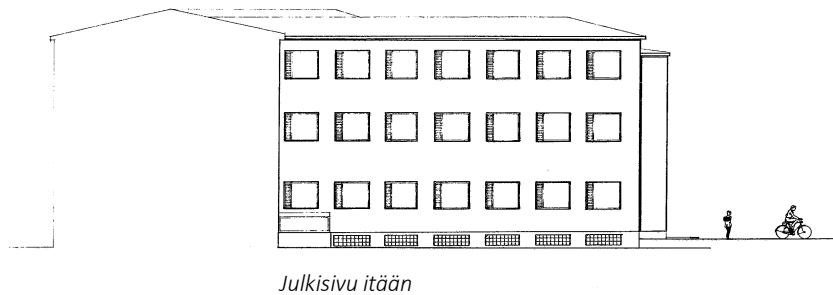
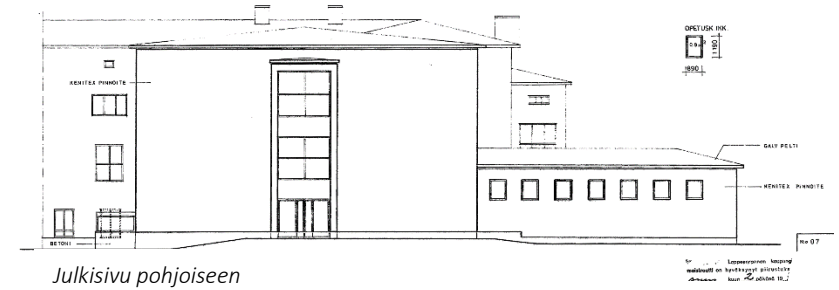
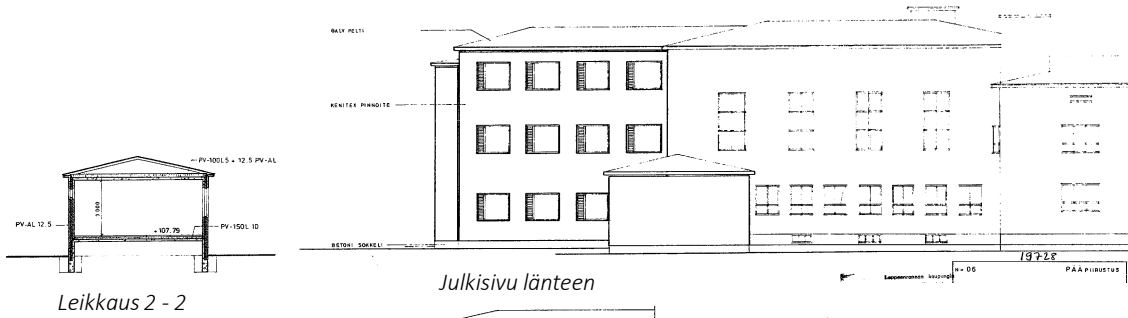

3. kerros

2. kerros

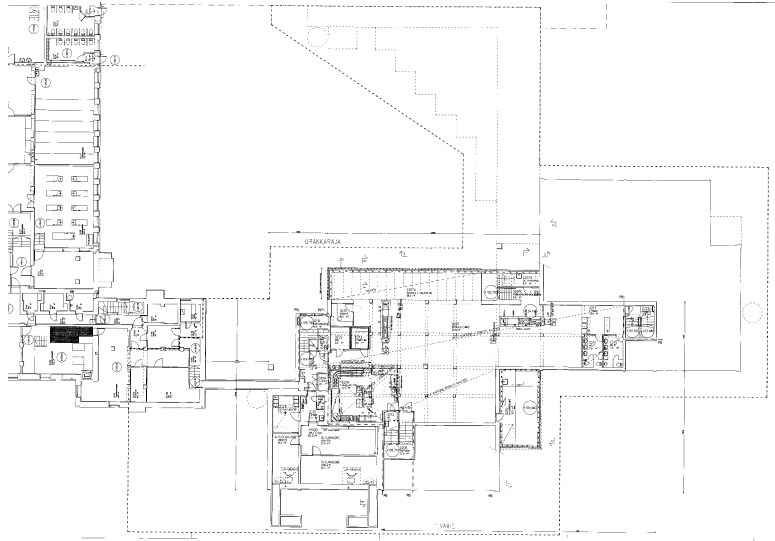
1973, Pienennökset Lauritsalan yhteiskoulun laajennuksen pohjapiirustuksista
Lähde: Lappeenrannan rakennusvalvonnan arkisto

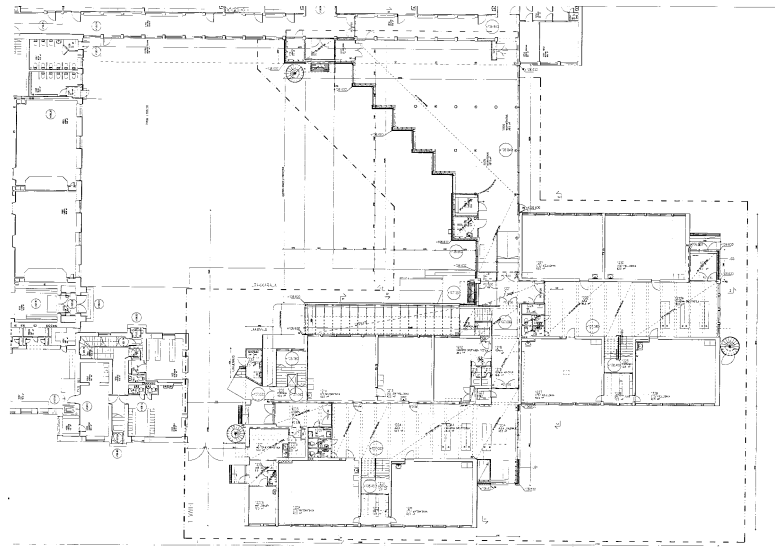
1973, Pienennökset Lauritsalan yhteiskoulun laajennuksen julkisivu- ja leikkauspiirustuksista
Lähde: Lappeenrannan rakennusvalvonnan arkisto

2006, Pienennös Lauritsalan yhteiskoulun asemapiirroksesta. Perusparannus ja laajennus, 1. vaihe.
Lähde: Lappeenrannan rakennusvalvonnan arkisto

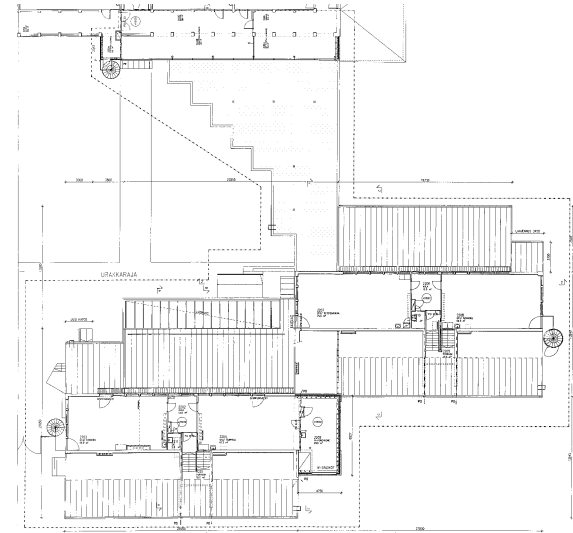

Kellarikerros

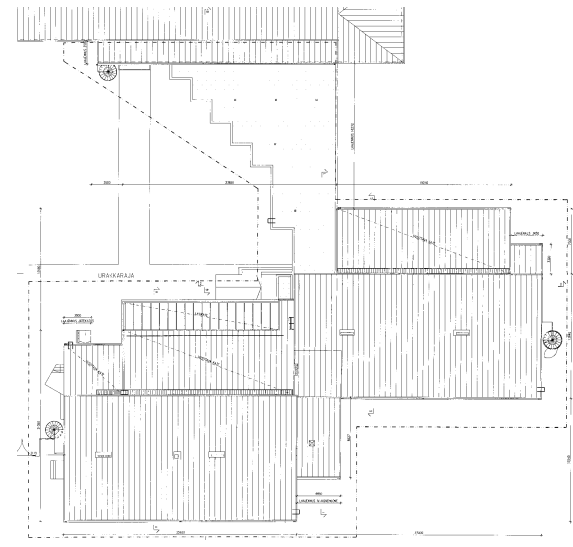

1. kerros

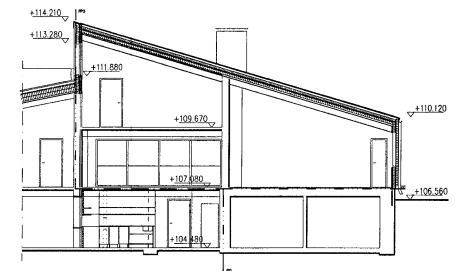
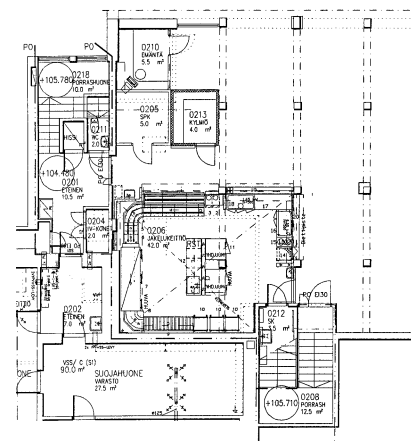
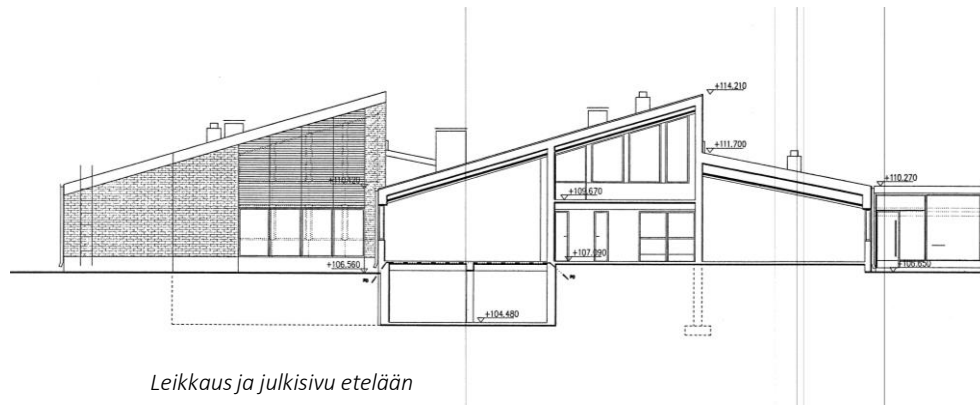
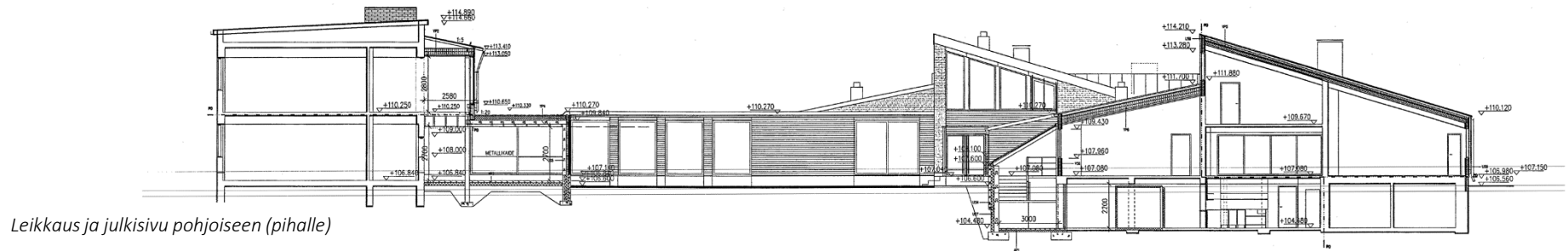
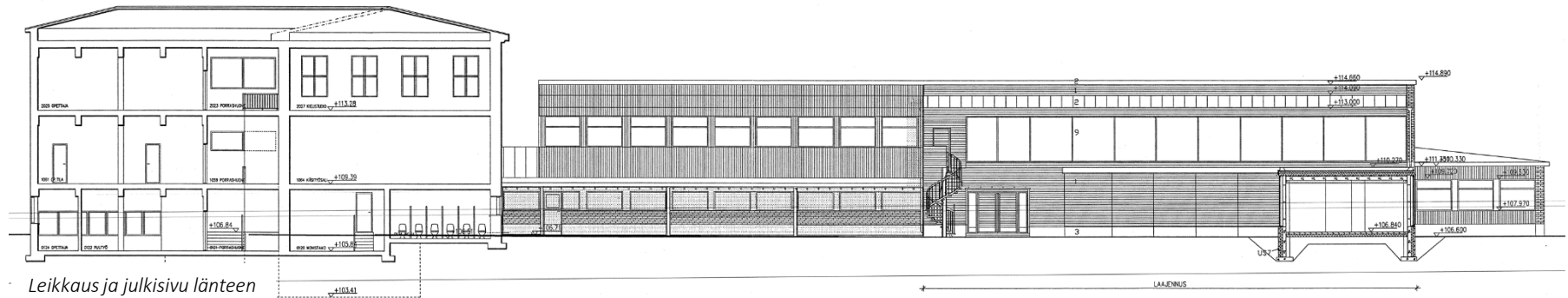
2006, Pienennökset Lauritsalan yhteiskoulun laajennuksen pohjapiirustuksista (1. vaihe)
Lähde: Lappeenrannan rakennusvalvonnan arkisto

2. Kerros

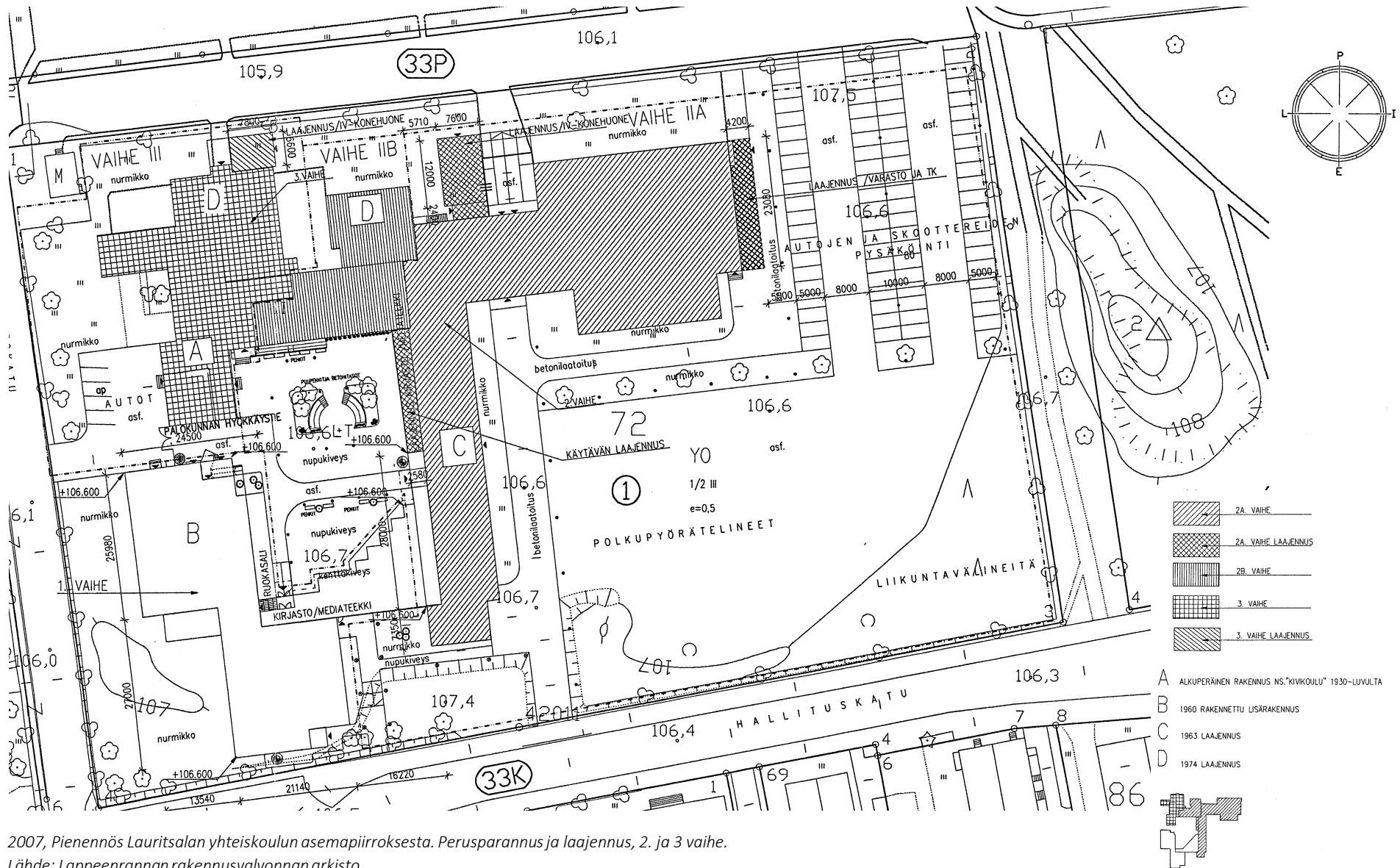

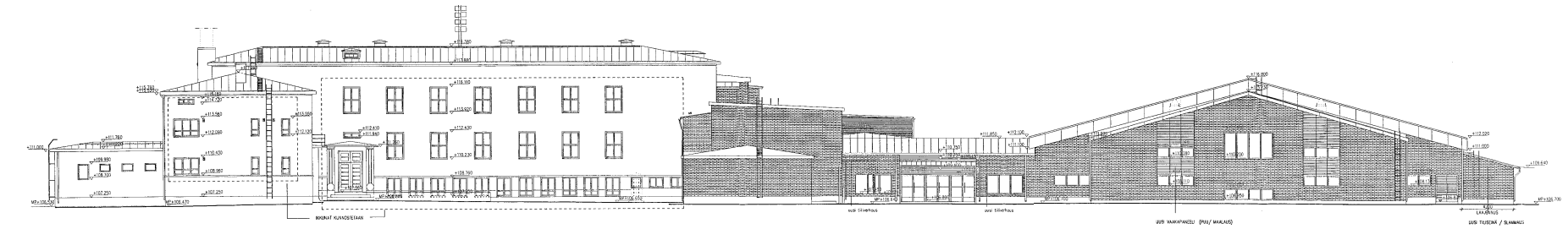
Vesikatto

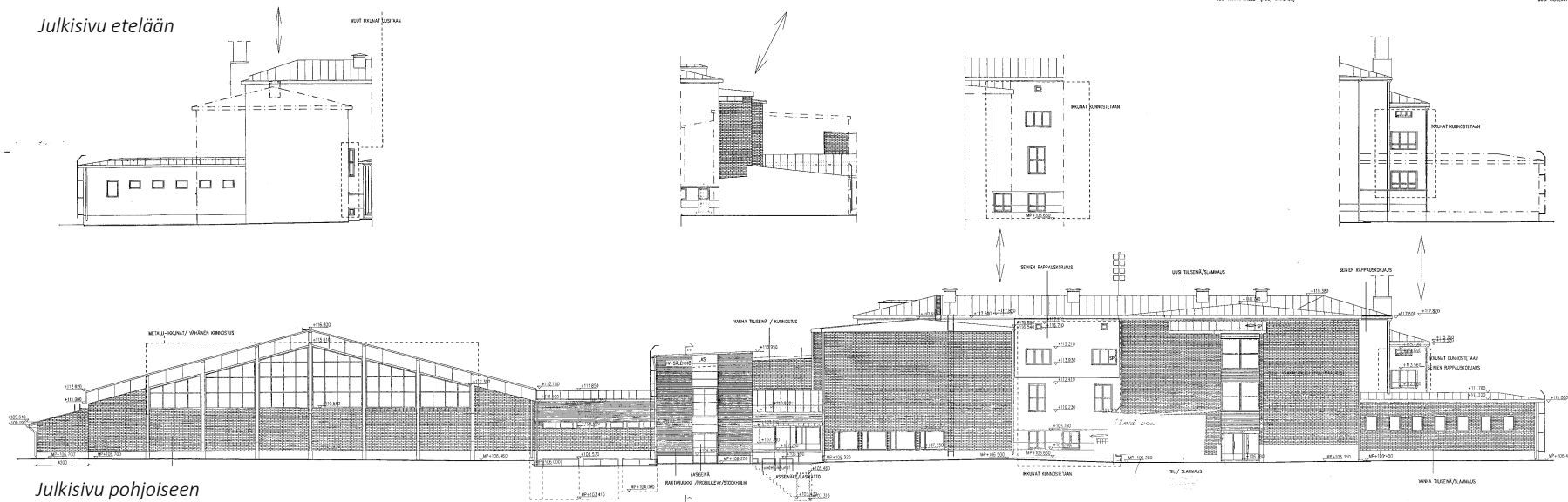
2006, Pienennökset Lauritsalan yhteiskoulun laajennuksen leikkaus- ja julkisivupiirustuksista (1. vaihe)

Lähde: Lappeenrannan rakennusvalvonnan arkisto

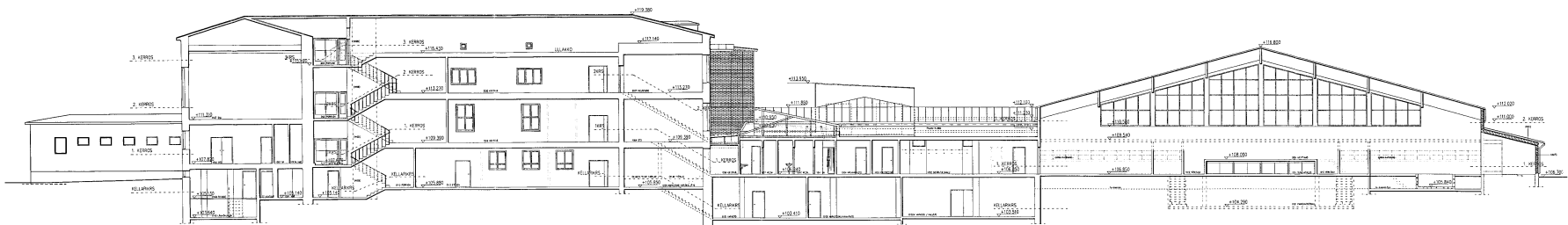

Julkisivu etelään

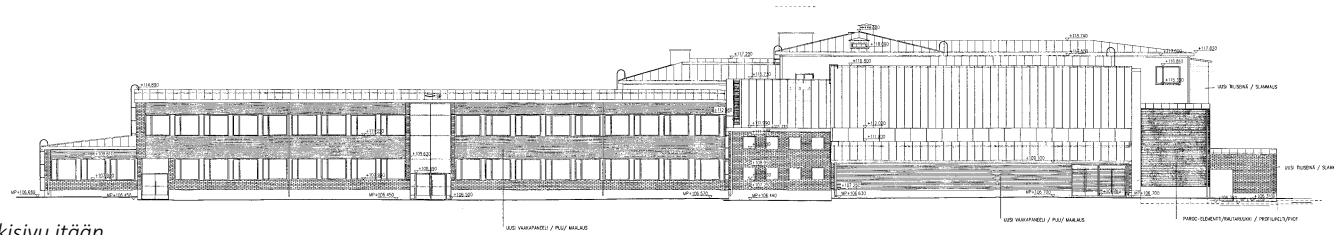

Julkisivu pohjoiseen

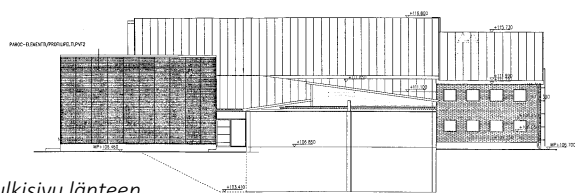

Pituussuuntainen leikkaus

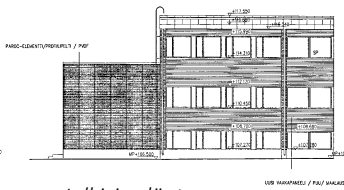
2007, Pienennökset Lauritsalan yhteiskoulun laajennuksen leikkaus- ja julkisivupiirustuksista (2. ja 3. vaihe)
Lähde: Lappeenrannan rakennusvalvonnan arkisto

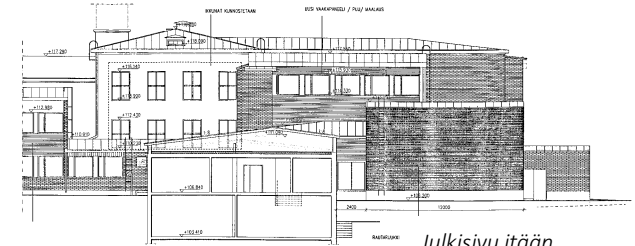
Julkisivu itään

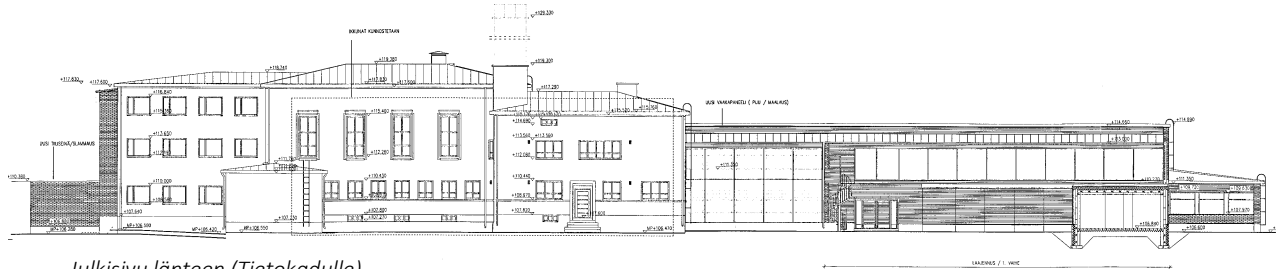
Julkisivu länteen

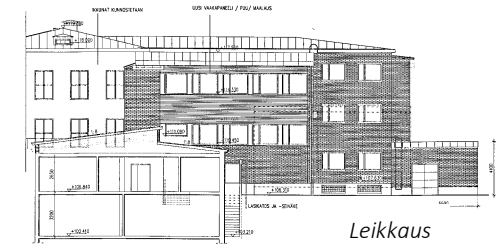
Julkisivu länteen

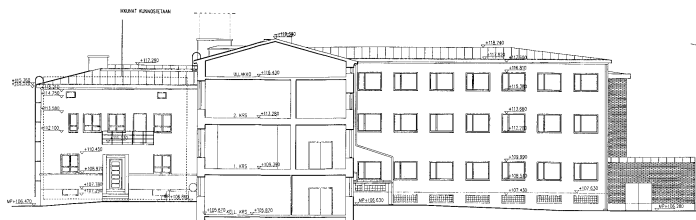
Julkisivu itään

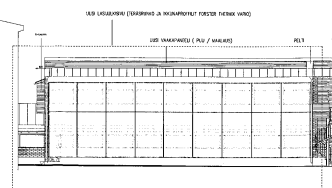
Julkisivu länteen (Tietokadulle)

Leikkaus

Pihajulkisivu itään

Luokkasivun pihajulkisivu länteen

2007, Pienennökset Lauritsalan yhteiskoulun laajennuksen leikkaus- ja julkisivupiirustuksista (2. ja 3. vaihe)
Lähde: Lappeenrannan rakennusvalvonnan arkisto